Nr. 228. **Dziś 12 stron.** Niedziela, dnia 3 Października 1937 roku Cena 10 gr. Rok XXXII

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Budujmy szkoły powszechne!

W dniach od 2 do 10 października odbędzie się na terenie całej Polski IV Tydzień Szkoły Powszechnej organizowany przez Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Nie potrzeba chyba nikogo przekonywać o konieczności urządzania rok rocznie takiego „Tygodnia", nie trzeba nikogo pouczać o tym, jak doniosłą i konieczną jest akcja Towarzystwa, reprezentującego współdziałanie czynnika społecznego z wysiłkami skarbu państwa oraz samorządów terytorialnych w dziedzinie zaspokojenia wszystkich potrzeb naszego szkolnictwa powszechnego.

Sześć milionów analfabetów. Milion dziatwy nie uczącej się z braku szkół. A przy tym około 30 tysięcy młodych i wykwalifikowanych lecz bezrobotnych nauczycieli. Zestawienie tych liczb posiada groźną wymowę. Świadczy, że obok kryzysu gospodarczego przeżywamy głęboki kryzys kulturalny, mogący w skutkach swych przynieść dalsze nieobliczalne szkody.

Groźna sytuacja w szkolnictwie powszechnym spowodowana **jest** przez brak odpowiednich budynków szkolnych. Ten stan rzeczy wymaga energicznego działania. Potrafimy usunąć istniejące braki i zaspokoić wciąż rosnące potrzeby, jeżeli grosz, praca, zapał, zainteresowanie i ofiarność, płynące rozmaitymi łożyskami, zdołamy ześrodkować i jednolicie traktować dla dobra oświaty powszechnej.

Zadanie to podjęło śmiało i ofiarnie Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, znajdując całe zrozumienie w społeczeństwie. Jednakże zainteresowanie to jest zbyt platoniczne, za mało realne. Oto przede wszystkim liczba członków Towarzystwa w r. ub. wynosiła zaledwie 1.226.892, zorganizowanych w 23.575 Kołach. Jak na 34-milionowy naród jest stanowczo ilość niewystarczająca.

Źródła dochodów Towarzystwa są różnorakie: doroczna zbiórka w okresie Tygodnia Szkoły Powszechnej, składki członkowskie, wpływy ze znaczków, naklejanych na podręczniki przez sprzedawców książek, zrzeszonych w Związku Księgarzy Polskich, oraz ze znaczków nalepianych na świadectwa szkolne. Nie są to wszystko złotodajne żyły. To też głęboki podziw musi ogarnąć każdego, kto sobie uprzytomni, że jak dotychczas, w okresie od 1933 do 1936 r. Towarzystwo wydatkowało na cele szkolnictwa powszechnego imponującą sumę 8.435.170 zł. Przy pomocy finansowej Towarzystwa wykończono 655 budynków szkolnych, liczących 2590 izb, rozpoczęto zaś budowę 403 budynków o 1228 izbach.

Jeśli chodzi o miasto i powiat częstochowski, dane cyfrowe są następujące: Towarzystwo liczy 102 Kół: 10.864 członków, t.j. 4 proc. ogółu ludności, wybudowano 11 szkół, Towarzystwo wydatkowało 130.000 zł w formie długoterminowych pożyczek bezprocentowych.

Podkreślić należy fakt, że niewielka nieraz gotówka, ofiarowana przez Towarzystwo gminie na budowę szkoły w formie pożyczki lub zasiłku, pobudza czynniki lokalne do samodzielnej inicjatywy i wyzwala conajmniej czterokrotnie wyższe świadczenia w gotówce, materiale i robociźnie, stając się w ten sposób podstawą prowadzenia budowy.

Są to wyniki pracy bardzo pokaźne, nie zapominajmy jednak, że wszystkie rozpoczęte budynki szkolne mają być wykończone, trzeba też rozpocząć budowę 811 budynków, a więc w sumie przeszło 4500 izb lekcyjnych, które Towarzystwo ma w tej chwili w swej ewidencji (zasiłki i pożyczki) na terenie Polski.

Jak wiemy, chcąc zaspokoić potrzeby samego obwodu częstochowskiego, potrzeba budować przez 15 lat po 30 izb szkolnych rocznie.

Towarzystwo musi zatem wykonać poważne zadanie. I w dziele tym pomóc muszą Towarzystwu najszersze sfery społeczeństwa. Przy nauczycielu bowiem, tak wiele działającym dla Towarzystwa, musi stanąć do pracy nie tylko młodzież, czynnik rodzicielski i administracyjny, ale każdy, rozumiejący znaczenie dobrze zorganizowanej szkoły powszechnej obywatel państwa.

Niechaj w ciągu dni najbliższych, które wpłyną pod znakiem „Tygodnia Szkoły Powszechnej" nie będzie ani jednego obywatela, któryby tym palącym zagadnieniem nie zainteresował się i dzięki choćby drobnej ofierze

Czy jesteś członkiem Tow. Popierania Budowy Szkół Powszechnych?

nie przyczynił się, by stan obecny, gdy chodzi o gmachy szkolne, uległ zmianie na lepsze.

Musimy budować gmachy szkolne, musimy naszym szkołom dać wygląd słoneczny, godny przybytku wiedzy.

Jasne, słoneczne sale, pomoce naukowe, ogrody szkolne, a w nich boiska do gier i zabaw — oto warunki, od których w dużej mierze uzależniona jest normalna praca w szkole. Szkoła winna być nie więzieniem, nie miejscem t o r t u r fizycznych i duchowych, ale przybytkiem, który, jak słońce, pociągałby ku sobie duszę polskiego dziecka, który w tej duszy zostawiłby na całe życie wspomnienia jasnych i miłych chwil, spędzonych w jego murach.

A więc niechaj przez całą Polskę biegnie dziś hasło: „Budujmy szkoły powszechne!"

R.

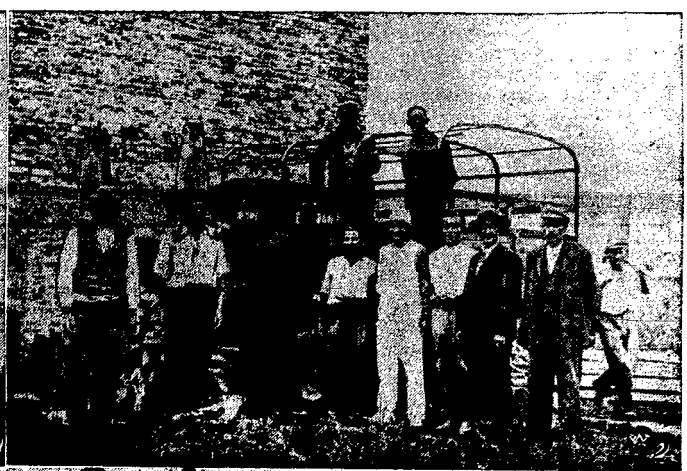

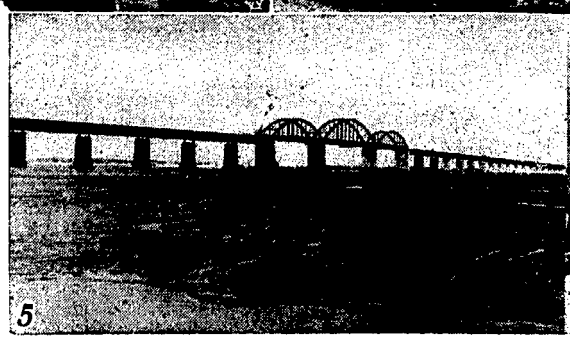

1) 600-letni jubileusz kościoła parafialnego. W Radłowie odbyła się uroczystość 600-lecia kościoła parafialnego, zbudowanego w r. 1337 przez biskupa krakowskiego Jana Grota. Widok ogólny odrestaurowanego kościoła w Radłowie. 2) Premier gen. Sławoj Składkowski przy budowie szkoły powszechnej. W związku ze zbliżającym się tygodniem propagandowym Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, reprodukujemy zdjęcie przedstawiające p. premiera gen. dr. Felicjana Sławoja Składkowskiego przy budowie publicznej szkoły powszechnej w Pomiechówku. Pan premier wziął osobisty udział w zwózce materiałów budowlanych na budowę tej szkoły i wespół z robotnikami, zatrudnionymi przy budowie, układał cegły w mury budowli. P. premiera widzimy w białym sportowym stroju. 3 i 4) Nowe szkoły. Dwa gmachy szkolne wzniesione przy pomocy T-wa Popierania Budowy Szkół Powszechnych: szkoła im. Chopina w Chodakowie, pow. sochaczewskiego i budynek szkoły powsz. w Wierzbowcu na Wołyniu. 5) Najdłuższy most w Europie. Na lewo najdłuższy most w Europie, łączący wyspę Falster z wyspą Zelandią, zaś na prawo — król Danii Chrystian X-ty i następca tronu duńskiego ks. Fryderyk na uroczystościach otwarcia mostu, który skraca o 45 min. podróż z Berlina wzgl. z Hamburga do Kopenhagi.

Dr. med. Tadeusz Wiszniewski
przeprowadził się
na ul. Dąbkowskiego 33.
(naprzeciw poczty) tel. 10-70.
Przyjmuje od 4 do 6 po poł.

TELEGRAMY

KOMUNIŚCI FRANCUSCY NIE PRZESTRZEGAJĄ PRZEPISÓW PRACY.

Paryż. — „Echo de Paris" donosi, że sąd pracy w Paryżu rozpatrywał sprawę urzędnika naczelnego organu partii komunistycznej „Humanite", p. Ara Khel lan'a, który wystąpił na drogę sądową przeciw dziennikowi komunistycznemu o niestosowanie się do ustawy o płatnych urlopach dla pracowników i niedotrzymanie określonego prawem terminu wypowiedzenia.

Sąd pracy skazał dyrekcję wydawnictwa „Humanite" na zapłacenie odszkodowania, — przyznając słuszność skarżącemu.

120 TYS. JAPOŃSKIEGO DO MANDŻUKUO.

Szanhaj. — Rzecznik japoński oświadczył przedstawicielom „United Press", że Japończycy przewożą obecnie około 120.000 żołnierzy do Mandżukuo. Jest to zarządzenie o charakterze zapobiegawczym. Rzecznik japoński zdementował wiadomości z kół chińskich, jakoby siły japońskie w Mandżurii wynosiły już obecnie 600.000 ludzi.

17 WYROKÓW ŚMIERCI W MORDOWNI SOWIECKIEJ.

Leningrad. — Jak donosi „Leningradzkaja Prawda" w Leningradzie odbył się drugi z kolei proces przeciwko robotnikom leningradzkiej elektrowni w liczbie siedemnastu. Oskarżonym o organizowanie sabotażu oraz szpiegostwa i współpracę z Gestapo. Wyrokiem trybunału wojskowego wszyscy zostali skazani na karę śmierci, przy czym wyrok został już wykonany.

Głód grozi Sowietom

Zła wola i niedołęstwo gospodarcze.

Moskwa. — W Pskowie i Chabarowsku na Dalekim Wschodzie oraz w Pietrowsku i Kumsku na Kaukazie północnym rozpoczęły się cztery procesy funkcjonariuszów biur państwowych dostaw zboża „Zagotzierno", oskarżonych o kontrrewolucyjną akcję szkodniczą, jak np. umyślne niszczenie zboża i rozbijanie kołchozów. W pierwszym procesie pociągnięto do odpowiedzialności 5 osób, w drugim 6 osób, w trzecim 5, a w czwartym 8 osób. Między oskarżonymi znajdują się dyrektorzy „Zagotzierno" i elewatorów zbożowych. Wszyscy odpowiadają z art. 58 k. k. republiki sowieckiej, który przewiduje karę śmierci.

W szeregu rejonów w północnym Kaukazie zdarzają się coraz częściej wypadki trucia koni, co jest rezultatem spasania przerośniętego i zgniłego zboża. — Prokurator Kaukazu północnego polecił wszystkim prokuratorom obwodowym, miejskim i rejonowym przeprowadzić śledztwo i pociągnąć winnych do odpowiedzialności z art. 58 k. k.

32 wyroki śmierci

na „wrogów ludu".

Moskwa. — Sąd najwyższy republiki karelskiej, skazał 7-miu członków organizacji, która prowadziła akcję szkodniczą w Kołchozach, w celu wywołania wrogiego nastroju wśród kołchozników, względem władzy sowieckiej, na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Moskwa. — Specjalne kolegium najwyższego sądu w Turkmenii po 12-to dniowej rozprawie skazało 6-ciu trockistów, którzy prowadzili szkodniczą akcję w kombinacie jodowo - bromowym w Czelekenie, na karę śmierci przez rozstrzelanie, 4-ch zaś na kary po 10 lat więzienia. Wśród skazanych na śmierć znajdują się: dyrektor budowy kombinatu, główny inżynier, główny mechanik, technik i buchalter.

Moskwa. — Dziennik „Tichookeanskaja Zwiezda", wychodzący w Chabarowsku donosi, że ostatnio rozstrzelano we Władywostoku 19 urzędników kolejowych ,którzy oskarżeni byli o dokonywanie „aktów terrorystycznych" oraz o „szpiegostwo" na rzecz ościennego państwa". Ogółem w ciągu roku bieżącego rozstrzelano na Dalekim Wschodzie 350 urzędników i funkcjonariuszy Transsyberyjskiej linii kolejowej.

POWÓDŹ.

Algier. — Wskutek długotrwałych deszczów wystąpiła z brzegów rzeka Ued Tuil, zalewając szeroko okolice Reibel. Rozlane wody unoszą po drodze dobytek ludzki. Wiele osób utonęło. Powódź wyrządziła też wielkie spustoszenia w inwentarzu żywym. Komunikacja jest przerwana i trudno na razie obliczyć straty, wywołane katastrofalnym wylewem.

Erdal pasta do obuwia
chroni obuwie, a więc jest oszczędna.
Jej tajemnica: użyć jak najmniej pasty Erdal, ale polerować miękkim suknem, aż do lśniącego połysku.

Generałowa i hrabina

Paryż wciąż mówi o gen. Millerze.

Paryż. — Współpracownik dziennika „La Liberte", któremu wydawnictwo poleciło prowadzenie na własną rękę badań w sprawie zniknięcia generała Millera, ustalił nazwisko ostatniej osoby, z którą gen. Miller odbył rozmowę w siedzibie związków b. kombatantów rosyjskich przed udaniem się na spotkanie. Osobą tą ma być b. wojskowy rosyjski, zamieszkały obecnie w Belforcie w Alzacji. Jednocześnie dziennik przynosi rewelacje na temat nici, jakie łączą p. Skoblin-Plewicką z żoną generała hr. Ignatiewa, który przeszedł ostatnio na służbę sowiecką. Pani Ignatiew, która za czasów carskiej Rosji znana była jako artystka tancerka Truchanowa, miała być oddawna i do ostatnich czasów w ścisłej przyjaźni z panią Skoblin-Plewicką.

Związek bombatantów rosyjskich w Stanach Zjednoczonych, pragnąc przyspieszyć śledztwo, przesłał do dyspozycji policji francuskiej 25.000 franków, jako nagrodę dla tego, kto naprowadzi na trop sprawców porwania i przyczyni się do wyjaśnienia zbrodni.

CHINY KUPUJĄ SAMOLOTY BRYTYJSKIE.

Londyn. — Brytyjskie ministerstwo lotnictwa udzieliło rządowi chińskiemu zezwolenia na zakup w W. Brytanii większej ilości samolotów najnowszych typów. Licencja dotyczy wybranych w warsztatach lotniczych Gloucester samolotów bojowych „Gladiator", posiadających szybkość 250 mil. na godz.

Encyklika Ojca świętego

Citta del Vaticano. — „Osservatore Romano" ogłasza encyklikę papieską, poświęconą Różańcowi Matki Boskiej. — W encyklice tej Papież wzywa świat katolicki, aby szczególnie w ciągu miesiąca października nakłaniano wiernych do odmawiania Różańca i wznoszenia modłów do Najświętszej Maryi Panny. Encyklika głosi m. in., że obecne czasy obfitują w wielkie niebezpieczeństwa. — Świat przechodzi przez kryzys moralny i duchowy. Z jednej strony komunizm posuwa się tak daleko, że neguje prawo własności prywatnej, a z drugiej strony kult państwa i chęć odbudowy ładu i autorytetu władzy przeciw zakusom komunizmu, powodują wiele błędów, ujawniających się w zapominaniu Ewangelii oraz powstawaniu pogańskich zwyczajów. — Fala ateizmu rozlewa się po świecie i zagraża cywilizacji. Ale Bóg napewno nie opuści swego Kościoła, jeżeli ten uciekinie się do Najświętszej Maryi Panny. Tak, jak sekta Albigensów została niegdyś zwyciężona dzięki wstawiennictwu Maryi, tak obecnie należy mieć nadzieję, że zwyciężeni będą komuniści, którzy swym szaleństwem i podstępami przypominają Albigensów.

Następnie Papież podkreśla, że wyzdrowienie swe zawdzięcza zarówno wstawiennictwu św. Teresy od Dzieciątka Jezus, jak i opiece Matki Boskiej.

W końcu encyklika zawiera następujące słowa: Ostatnio rzucona została publicznie ciężka zniewaga pod adresem Najświętszej Maryi Panny. Nie możemy nie skorzystać z tej okazji, aby nie złożyć wraz z Episkopatem i ludem tego kraju, który czci Maryję, jako „Królowę Korony Polskiej" wraz z hołdem naszej czci — zadośćuczynienia tej Najświętszej Królowej.

WIELOKROTNIE STWIERDZONO DZIAŁANIE skuteczne SOLI MORSZYŃSKIEJ lub WODY GORZKIEJ MORSZYŃSKIEJ w schorzeniach organów trawiennych, wątroby i przy złej przemianie materii. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Zakaz zbiórek

na żydostwo w Rumunii.

Bukareszt. — Rozporządzeniem prezesa rady ministrów zabroniono na obszarze Rumunii wszelkiego rodzaju zbiórek

Z TYGODNIA NA TYDZIEŃ.

Zdaje się, że oddawna już nie było tak uszczęśliwionych i zadowolonych z siebie polityków, jak obecnie panowie Mussolini i Hitler. Ale nim oni uszczęśliwią świat, Japończycy tymczasem naszatkują tyle mięsa ludzkiego, że może nawet na kilkadziesiąt lat zniknąć obawa „żółtego niebezpieczeństwa" w Europie. Jednym słowem „Liga Narodów" ogromnie intensywnie w dalszym ciągu pracuje ,a każde silniejsze państwo robi, co chce i kogo chce bije. Włosi pobili nieuzbrojonych i będących pod możną opieką „Ligi" Abisyńczyków. Nic też dziwnego, że wojownicze Niemcy chciałyby zadowolić swe apetyty na bezkresne obszary Rosji sowieckiej, tylko trochę im trudniej tam się przedostać, niż Włochom do Abisynii. Tymczasem gnębi się Polaków, zawiesza pisma polskie, redaktorów skazuje się na więzienie i podnieca się Niemców gdańskich do najbezczelniejszych prowokacji.

Podczas gdy u nas sfery niemiecko-ewangielickie cieszą się nie tylko dostatkiem, ale poważną zamożnością i opieką państwową, Polacy w Niemczech traktowani są jak parjasi, dla których nie istnieje sprawiedliwość. Słusznie tedy prasa stołeczna nawołuje naród do uwagi i skupienia.

Oczywiście, najcenniejszą byłaby tu zgoda, która sama jedna tworzy już potęgę. A co dopiero mówić o zapale, o miłości dla Ojczyzny. To też po nieudanych próbach utworzenia potężnego stronnictwa w „Zjednoczeniu Obozu Narodowego" działacze pragnęliby nawiązać bliższy kontakt z t. zw. prezydium z Morges. I podobno ta koncepcja polityczna, gdzie między innymi wchodzą w grę także i Paderewski, ma się ku realizacji kosztem O. Z. N.

— No dobrze, ale co macie do zarzucenia Ozonowi — pyta się jeden z miejscowych działaczy. — Przecież Ozon teraz tak świetnie się rozwija.

— Dobrze się rozwija, tylko, że ma tych siedmiu wrogów, których pewnie nie strawi.

— Jakich?

— Pierwszych — to komunistów, drugich — endeków, trzecich — ludowców, czwartych — P. P. S., piątych — N. P. R., szóstych — Ch. D., no, a siódmych... to reszta społeczeństwa.

Okazuje się, że społeczeństwo teskni do pracy i skupienia, kiedy interesuje się sprawami politycznymi i pragnie, aby było lepiej, niż jest.

Seria procesów dygnitarzy starościańskich, kolejowych i t. p. związkowców, nie jest wcale pocieszająca i dowodzi rozwielmożnienia korupcji powstałej na tle zabójczego protekcjonizmu.

Roztrwonienie 240 tysięcy złotych w Z. N. P. na wydawnictwa polityczne, na synekury, na urlopy, już raz zapłacone przez państwo, to zakrawa na kpiny z publiczności i milionowych rzesz członków.

A tak się niektórzy obrażali na prasę, że zbyt gorliwie zajmuje się Z. N. P. Tymczasem, gdyby nie prasa ,nie ujawnionoby nadużyć przez niepowołane, dla tak cennej instytucji, jednostki.

Z. N. P. jest zbyt poważną instytucją, do której należą wychowawcy i nauczyciele dzieci polskich, aby można tolerować takie wykroczenia, jakich widownią niedawno był Sandomierz, Ciechanów. Osobnik — zdrajca stanu kapłańskiego, ożeniony z żydówką, piastował tam stanowisko inspektora szkolnego. Dzięki zaś protekcji sekty wolnomyślicieli, gdy zbojkotowano go towarzysko, przeniesiony został na taką samą posadę do Warszawy.

Innemu znów osobnikowi, odznaczonemu nawet srebrnym krzyżem zasługi, wytoczono proces za bluźnierstwa i wystąpienia przeciw klerowi.

Należy więc przypuszczać, że wprowadzony nadzór państwowy do tej wielkiej i bogatej instytucji, uzdrowi nie tylko stosunki handlowe, ale co ważniejsze i moralne.

Na szczęście Z. N. P. posiada ludzi wysokiego poczucia odpowiedzialności wychowawczej dzieci, i ci w trosce o ich naukę i wychowanie w wieku szkolnym niezmordowanie pracują w Tow. Budowy Szkół Powszechnych. Takiej zbożnej pracy należy zawsze przyjść z pomocą i nie żałować, chociażby największego na ten cel datku. Ofiarność na ten cel, to budowa Państwa od podstaw, bo od oświaty najmłodszego pokolenia, to uwolnienie się raz na zawsze od analfabetyzmu, który w Polsce kulturalnej stanowi dużą plamę na naszej działalności społeczno - oświatowej.

Oświata zaś tworzy prawdziwą kulturę, która również zapobiega pospolitym nadużyciom w pracy zawodowej.

Oczywiście., wchodzą tu czynniki obce, deprawujące naszą kulturę, nasze wierzenia i nasze słabe, polskie łatwowierne charaktery.

Takich łapówek, wypłacanych urzędnikom, za które wypoczywa przymusowo obecnie kilku kolejarzy w „szarym pawilonie" na Zawodziu, kto pierwszy nauczył brać? Kto właściwie porobił i wciąż robi majątek na nędzy materialnej i moralnej ofiar, jakimi są ci mali ludzie, których kusi bogacz, kupiec i przedsiębiorca — dostawca i odbiorca wielkich ładunków i jeszcze większych na nich zarobków. Co taki kolejarz ma z tego, a jakże dużo ryzykuje pokuszony i omamiony znikomym wynagrodzeniem za oddaną przysługę, kosztem państwowych objektów.

Źle by jednak było, gdyby się takie sprawy tolerowało. Zbyt to jest zaraźliwe, żeby tego nie leczyć i nie przeciwdziałać temu.

Częstochowa, jak i każde miasto, nie jest pozbawiona Kooperatyw, Związków i Spółdzielni, na wzór Z. N. P. Otóż w jednej z tych instytucji urzędnik, który spostrzegł nieformalność czy nadużycie swych najbliższych przełożonych, chcąc się upewnić, czy się nie myli, zwrócił się z zapytaniem do rewidenta tej Spółdzielni — został przez władze Spółdzielni zwolniony z posady. Podobna, na tym tle, nieprzyjemność spotkała jeszcze kilku członków, którym szło jedynie o dobro Spółdzielni. I co się okazało? Reprezentanci nie reagowali na tę sprawę. Im było wszystko jedno. Bez wniknięcia w pobudki, zarówno władz, jak urzędników, oraz swych poszkodowanych kolegów, nie chcąc się jedynie narażać na niełaskę władz, wszystkie ich zarządzenia zawsze akceptują.

A pożyteczny urzędnik, najniewinniej zwolniony, chodzi bez zajęcia i sprawy członków nie wyjaśnione.

Twórca Liskowa nigdyby nie dopuścił do takich sprzeczności, to też ta biedna wieś chłopska stała się dziś chlubą działalności spółdzielczej.

Spółdzielczość tak pojęta, jak ją widzimy w Liskowie, daje podstawy do odżydzenia kraju bez wybijania szyb i t. p. środków gwałtownych, najczęściej sprowokowanych przez samych żydów, jak to miało miejsce w ubiegłą niedzielę podczas ingresu nowego proboszcza parafii św. Jakóba.

Żydzi, korzystając z niezwykle hojnej tolerancji, jaką ich obdarzyło Państwo Polskie, mogą uczyć dzieci podczas naszych świąt i niedziel. Korzystają też z tego, ale jakże ordynarnie odwdzięczają się za to nam, Polakom. Krzyczą, hałasują, gwiżdżą, biją się i wyprawiają takie hece, jakby kto ich ze skóry obdzierał.

I takie też piski, a może nawet jeszcze lepiej, niż zwykle, zorganizowane, odbywały się w gimnazjum żydowskim przy ulicy Dąbrowskiego podczas uroczystości kościelnych św. Jakóba.

Miejmy nadzieję, że to się więcej nie powtórzy, że prowokacja nie odniesie zwycięstwa, że czynniki miarodajne nie pozwolą żydom zamącać Polakom spokoju w modlitwie.

T. Ha—ski.

pieniężnych na cele organizacyj syjonistycznych.

CHOLERA W CHINACH.

Szanghaj. — Od 1 września na terenie koncesji międzynarodowej zanotowano ponad 2000 wypadków cholery.

W dzielnicy międzynarodowej Szanghaju znajduje się jeszcze 100 tys. uciekinierów, a ok. 750 tys. Chińczyków jest pozbawionych środków do życia.

Litwinow w orderach

Genewa.—Prasa szwajcarska, nieżycz liwie usposobiona do wszelkiego rodzaju odznak orderowych, stwierdza z zadowoleniem, że dyplomaci, którzy zja wili się na wspaniałym przyjęciu, urządzonym przez obecnego prezesa Ligi Narodów. Aga Khana z okazji otwarcia nowego „białego pałacu" Ligi, dostosowali się do sytuacji, nie przypinając swoich orderów. — Nietaktu, rażącego w gronie dostojnych gości, dopuścił się jedynie reprezentant państwa komunistycznego, min. Litwinow, który wystąpił we wszystkich odznaczeniach, m. in. w orderze Lenina. Jak zaznacza z ironją prasa szwajcarska, także kilku świeżo odznaczonych najmłodszych attaches przypięło ordery do fraków.

Aga Khan zmuszony był uścisnąć dłoń ponad 3.000 gości. Cyfra ta została przekroczona jedynie w Białym Domu w Waszyngtonie podczas noworocznego przyjęcia u prezydenta.

Miliony ton ziarna

gniją na stacjach w Sowietach.

Moskwa. — Zboże nowych zbiorów w Rosji Sowieckiej, rozpaczliwie bronione przez chłopa, a z bezwzględnym okrucieństwem wyrywane mu przez władzę, gnije i marnuje się, jak co roku, podczas przewozów kolejowych. Organ komisariatu komunikacji, „Gudok", donosi, iż na stacji kolei Stalingradzkiej, Woroszyłowskiej, Kujbyszewskiej, Orenburskiej, im. Ordżonikidze i Riazańsko-Uralskiej pod gołym niebem gnije ziarno w ilości wystarczającej do załadowania 10 tysięcy wagonów. Stosując tenże sposób obliczenia ilości ziarna, dziennik podaje, iż na stacjach wymienionych kolei czeka na przewóz 20.000 wagonów zboża, osłoniętego brezentem. Podobnie przedstawia się stan przewozów przez transport rzeczny. Należy dodać, iż, pomimo nalegań i rozkazów, koleje przewożą plon nowego urodzaju w brudnych wagonach z dziurawymi dachami i podłogami.

Saratowski korespondent „Prawdy" donosi, iż w pierwszych dniach września, kiedy jesień już wyraźnie daje się we znaki, pola kołchozów sprawiają wrażenie całkowicie zaniedbanych i opuszczonych. Na setkach tysięcy ha przylgnęło do ziemi przejrzałe, nieskoszone zboże. Wadliwe i uszkodzone kombajny (żniwiarki-młocarki) porzucone są samotnie na polu. Nie widać tu ani chłopów-kołchoźników, ani robotników maszynowo-traktorowych stacyj. Skoszone zboże nie powiązano w snopy. Omłotu nie rozpoczęto. Ogólne nastroje możnaby scharakteryzować, jako posępną obojętność: niech gnije, wszystko jedno nam je zabiorą.

2.000 bezrobotnych z Polski

wyjedzie do Belgii.

Bruksela. — Kopalnie belgijskie, które wstrzymały sprowadzanie robotników z Polski, znajdują się w chwili obecnej w bardzo ciężkiej sytuacji, gdyż nie mogą zaspokoić, z braku siły roboczej, potrzeb miejscowego przemysłu, W znacznie cięższych warunkach znajdą się w zimie, kiedy trzeba będzie dostarczać większych ilości węgla opałowego. Z tego też powodu postanowiono zwrócić się raz jeszcze po siłę roboczą do Polski.

Po ostatnich doświadczeniach z masową rekrutacją bezrobotnych, kiedy to wraz z transportami przemycili się do Belgii agitatorzy komunistyczni i sprowadzanych emigrantów namawiali do strajków, postanowiono porzucić grupowe sprowadzania naszych bezrobotnych i zastąpić je, przyjazdami indywidualnymi. Przede wszystkim więc sprowadzeni zostaną emigranci, którzy w latach kryzysu musieli powrócić do kraju. Dotyczy to tylko tych którzy nie zostali z Belgii wydaleni za komunizm lub też za inne przestępstwa.

Następnie sprowadzeni zostaną do Belgii ci, których krewni lub znajomi tu pracują i gwarantują za ich moralność. Spisy tych ostatnich należy zgłaszać do dyrekcyj kopalń belgijskich, skąd następnie przekazywane są do Federacji Kopalń Belgijskich, która je legalizuje w konsulacie R.P. i wyrabia im paszporty.

Emigranci zgłosili już około 2.000 nazwisk swych krewnych i znajomych zamieszkałych w Polsce i pragnących tu przyjechać. Każdy z nich przyjedzie tu więc indywidualnie, podczas gdy poprzedni system transportów zostanie zniesiony. Dopiero po wyczerpaniu wszystkich zgłoszeń podanych przez naszych wychodźców w Belgii, powróconoby do rekrutacji starym systemem.

Donosiliśmy poprzednio o możliwości rekrutacji do Belgii robotników rolnych. W związku z tym bawiła w Polsce delegacja kół rolniczych, która zbadawszy na miejscu warunki tej emigracji zwerbowała 300 bezrobotnych. W niedługim czasie zostaną oni sprowadzeni do Belgii. Transport ten będzie próbnym i dlatego też należy się liczyć z rozszerzeniem emigracji do Belgii również i na rolę.

HISTORYK O LOTERII

Polski historyk loterii, Ignacy Baliński, w szkicu historycznym „Loteria publiczna w Polsce", tak ujmuje zagadnienie, ujęte w tytule:

„Jest ona (loteria) dla całego szeregu ludzi podatkiem, opłacanym na rzecz tak zwanego „szczęścia", realnym umożliwieniem — kosztem nie wielkich miesięcznych rat — interwencji szczęśliwego przypadku w ich życiu, przypadku, który, gdy nastąpi, doda im, jak mówi Orzeszkowa, trochę masła do suchego chleba powszechnego, pozwoli na jakieś uprzyjemnienie życia poza normą budżetu zwykłego, a może... może nawet poważniejszą kwotę większej wygranej wsunie do pugilaresu.

„Praca — praca, zarobek — zarobkiem, ale i „szczęście" coś znaczy — szepce tradycja wieków, trzeba więc temu szczęściu otworzyć jakąś furtkę, bo bez biletu na loterię jakże ona znajdzie sobie drogę?

„I niewątpliwie dla większości marzenie o wygranej w chwilach wolnych od pracy bodaj więcej sprawia radości pokrzepiającej, niż sama wygrana. Bo taka już natura ludzka, że jej potrzeba spodziewania się szczęścia bardziej, niż samego szczęścia".

Te wywody uczonego historyka nie wymagają komentarzy. Raczej pamiętajmy, że ciągnienie pierwszej klasy czterdziestej loterii klasowej rozpoczyna się dnia 21 października i śpieszmy do kolektury po los.

Chińczycy opóźniają ofensywę japońską

Tientsin. — Główna kwatera japońska podaje, iż wojska japońskie posuwają się naprzód przez równinę Ttiyuan w kierunku Kaiyuan-Hu, zająwszy uprzednio Fan Sze-Sien, położone w odległości 40 km. na południowo - wschód od Juan-Men-Hu.. Kolumna japońska, zmierzająca na południe od Tan-Tung zajęła pozycje chińskie pod Tain-Sien. W odległości 30 klm. na zachód od Fan-Sen-Sien.

Szanghaj. — Prasa chińska donosi, że wojska chińskie, cofające się na południe wzdłuż linii kolejowej Tien-Tsin — Fu-Keu okopały się pod San Juan na granicy Hopei i Szantungu, w odległości 25 km. na północ od ważnego miasta Te-Sien.

Agencja chińska „Central News" donosi, że 30 samolotów chińskich brało wczoraj udział w operacjach pod Ping-Sing, zadając Japończykom ciężkie straty. Wczoraj rano japońskie somoloty bombowe dokonały nalotu na Han-Czeu, daremnie usiłując zniszczyć most na rzece Tsien-Tang. Straty są nieznaczne.

DYPLOMACJA JAPOŃSKA CZUWA.

Tokio. — Japońskie ministerstwo spr. zagranicznych na podstawie przeprowadzonego śledztwa stwierdza, że mina, która wybuchła przy pancerniku „Izumo", połączona była kablem z zapalarką elektryczną, umieszczoną na wybrzeżu w gmachu, będącego własnością towarzystwa angielskiego. Ministerstwo spr. zagranicznych uważa to za użycie przez Chińczyków zabudowania cywilnego do celów wojennych.

Luna wojenna nad Chinami. Reprodujemy, bardzo oryginalne zdjęcie z Szanghaju, nadesłane przez jednego z dziennikarzy polskich, znajdujących się w chwili obecnej w tym tragicznym mieście, dotkniętym wszystkimi okrucieństwami wojny. Na zdjęciu zasieki kolczaste w Szanghaju na granicy Settlementu i koncesji francuskiej.

Krwawa bitwa na odcinku Lotien

Szanghaj. — Na odcinku Lotien rozgorzała bitwa najgwałtowniejsza od początku działań wojennych. Wojska japońskie, wspierane przez artylerię i czołgi, usiłują przełamać linię chińską, aby odciąć koncentrujące się w Linha silne oddziały chińskie. Po obu stronach padło już kilka tysięcy ludzi. Chińczycy przyznają się do utraty kilku przednich placówek, twierdzą jednak, że główne linie są nienaruszone. Równocześnie oddziały chińskie, usadowione na odcinku dworca północnego, niepokoją Japończyków, znajdujących się na północnej granicy koncesji międzynarodowej. Chińczycy utrzymują, iż opanowali teatr Panteon w pobliżu dworca północnego.

Groźne zamieszki w Palestynie

USUNIĘCIE Z URZĘDU WIELKIEGO MUFTIEGO.

Londyn. — Wedle wiadomości, jakie otrzymano z Jerozolimy, wybuchły w Palestynie p o w a ż n e zamieszki, których szczegóły nie są jeszcze znane. Oficjalnie donoszą o aresztowaniu burmistrza Jerozolimy, Husseina Khalidi i członków naczelnego komitetu arabskiego. — Naczelny komitet arabski i wszystkie podległe mu organizacje uznano za nielegalne. Wielu wybitniejszych przywódców arabskich wywieziono z Palestyny, jako zakładników. Wielki mufti Jerozolimy został usunięty z urzędu. Komunikat oficjalny stwierdza, że zarządzenie to było podyktowane koniecznością ze względu na bezpieczeństwo Palestyny i utrzymanie porządku publicznego w tym kraju.

W ciągu ostatnich czterech miesięcy — głosi dalej komunikat — zaznaczał się ustawiczny wzrost fali terorystycznej w Palestynie. W następstwie ostatniego morderstwa, popełnionego na 2-ch urzędnikach brytyjskich, władze mandatowe zostały zmuszone do podjęcia akcji przeciw pewnym osobom, których działalność zmierzała do wywołania zamieszek. W odpowiedzi na aresztowania przeprowadzone wśród elementów arabskich, władze arabskie wystąpiły wobec władz mandatowych z ultimatum, żądającym natychmiastowego zwolnienia wszystkich aresztowanych Arabów.

WIELKI MUFTI ZABARYKADOWAŁ SIĘ W MECZECIE.

Londyn. — Z Jerozolimy donoszą, że w ciągu przedpołudnia dokonano licznych rewizyj i aresztowań, po których nastąpiło pewne uspokojenie. Władze wystosowały do dzienników pismo, w którym oznajmiają wprowadzenie cenzury i zakazu publikowania wszelkich wiadomości, dotyczących ostatnich wydarzeń, poza komunikatami oficjalnymi.

Burmistrz Jerozolimy Khalidi i sekretarz komitetu arabskiego, Fuad Saba zostali osadzeni na pokładzie brytyjskiego krążownika „Sussex". Będą oni deportowani na jedną z wysp Oceanu Indyjskiego.

Podczas rewizji w Banku Arabskim znaleziono wielką ilość ważnych dokumentów. Wielki mufti, który schronił się do meczetu Omara, kazał zabarykadować wszystkie wejścia, wiodące na terytorium meczetu, oraz zmobilizował gwardię przyboczną, liczącą około 200 partyzantów arabskich. Okolica meczetu została obsadzona przez wojska brytyjskie. Jeden z pułków brytyjskich, który miał wyjechać do Egiptu, został w ostatniej chwili zatrzymany.

Walki w Hiszpanii

Waleneja. — Ministerstwo obrony narodowej ogłasza następujący komunikat:

Na froncie środkowym na odcinku Lacuesia odparliśmy z ciężkimi dla nieprzyjaciela stratami ataki na Lacuesta de las Perdices i Cerro del Aguila. W Aragonii zajęliśmy kilka miejscowości i pozycyj nieprzyjacielskich. Na froncie północnym nieprzyjaciel zajął dwa wzgórza na odcinku południowym. Powstańcy usiłowali dwukrotnie wbić się w nasze linie na wzgórzu San Isidro. Usiłowania te zakończyły się niepowodzeniem i nieprzyjaciel pozostawił tam przeszło 400 zabitych.

Salamanka. — Komunikat głównej kwatery wojsk powstańczych: Na wschodnim odcinku frontu asturyjskiego zajęliśmy kilka pozycyj, a m. in. góry Iguero i Monfrecho. Na froncie Leon dotarliśmy do pozycji Vigo i miejscowości Cofinal oraz miejscowości w dolinie Pumon.

Madryt. — W ciągu nocy wojska gen. Franco ponowiły natarcie na północno-zachodnim odcinku frontu stołecznego, lecz zostały odparte przez wojska rządowe.

Celem uderzenia powstańców było utrudnienie prac fortyfikacyjnych, prowadzonych przez wojska rządowe, a zagrażających stanowiskom powstańczym. — Artyleria rządowa ostrzeliwała linie komunikacyjne powstańców, utrudniając nadejście posiłków. Powstańcy, ostrzeliwani przy zasiekach ogniem karabinów maszynowych, nie zdołali posunąć się naprzód i wycofali się pod osłoną ciemności ze stratami.

W niedzielę, dn. 26 ub. m. odbyła się na lotnisku mokotowskim w obecności przedstawicieli władz i tłumów publiczności piękna uroczystość przekazania 126 samolotów, ufundowanych przez społeczeństwo, zorganizowane w L. O. P. P. Na zdjęciu na pierwszym planie samolot R. W. D. S., ufundowany przez akcjonariuszów, urzędników i robotników fabryki czekolady BRANKAS. A. we Lwowie.

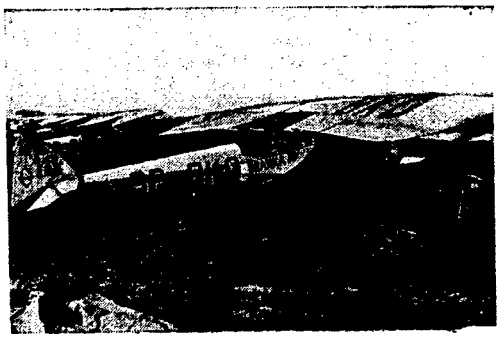

Zupełnie jak pogoda —

tak kapryśne są bóle reumatyczne. Dbaj więc o to, abyś Aspirin'ę miał zawsze pod ręką

BAYER ASPIRIN'A

JEST DLA CIERPIĄCEGO NA REUMATYZM KONIECZNĄ

Na tym polega
ostrożne pranie!

Zawierzcie swą bieliznę czystemu mydłu Jeleń Schicht. Bielizna prana stale mydłem Jeleń Schicht nie żółknie i nie traci swej świeżości.

MYDŁO JELEŃ SCHICHT
pierze idealnie czysto!

Czy ugoda lotnicza między Francją i Niemcami

Berlin. — W tut. kołach dyplomatycznych utrzymują się pogłoski, że w najbliższym czasie gen. lotnictwa Milch i adiutant kanclerza Hitlera Weiedemann udać się mają w towarzystwie attache lotniczego tut. ambasady francuskiej p. Defrier do Paryża. Powierzoną oni mają podobno specjalną misję nawiązania rozmów z oficjalnymi czynnikami francuskimi, a mianowicie z min. lotnictwa Cotem.

W związku z pogłoskami tymi w kołach dyplomatycznych twierdzi się, że rokowania te miałyby podobno przygotować ugodę lotniczą między Francją a Niemcami.

Paryż. — Rząd francuski zaprosił oficjalnie do Paryża gen. Milcha, podsekretarza stanu w min. lotnictwa Rzeszy. Gen. Milch przybędzie do Paryża w poniedziałek i zabawi tam kilka dni. Zwiedzi on m. in. wystawę paryską.

ZA OBRAZĘ PŁK. KOCA.

Kielce. — W sądzie grodzkim w Kielcach odbyła się ciekawa rozprawa karna przeciwko Stanisławowi Januchcie, prez. Stronnictwa Ludowego na powiat Kielce i Jakóbowi Ziembie, prez. Stronnictwa Ludowego w Zagórzu pow. Kielce, oskarżonym o obraźliwe wyrażanie się o szefie OZN płk. Kocu. Sąd po przesłuchaniu świadków skazał obu oskarżonych po 3 miesiące aresztu i 50 zł. grzywny, przyczem Ziembie zawiesił karę na lat trzy.

Uchwały strajkowe
w Katowicach i w Sosnowcu.

Katowice. — Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Metalowego, obejmującego Górny Śląsk, powziął uchwałę, że, o ile pracodawcy nie przedłożą swego projektu, jak się zobowiązali, do dnia dzisiejszego, w dniu 4 października rozpocznie się strajk w całym przemyśle metalowym.

Między Związkiem tym a hutami toczą się od dłuższego czasu rokowania o zawarcie umowy zbiorowej. Pracodawcy — zdaniem robotników — przewleką ją je. Tym się tłumaczy powzięcie takiej uchwały.

Sosnowiec. — Jednocześnie prezydium Komitetu Okręgowego Centr. Związku Górników w Sosnowcu powzięło uchwałę proklamowania natychmiastowego strajku, o ile by pracodawcy nie przyjęli wyroku Komisji Rozjemczej lub gdyby uzyskali zgodę na likwidację małych kopalń, co musiałoby spowodować bezrobocie kilku tysięcy górników.

MAMA Z SYNEM — TERORYSTKA, WŚRÓD KUPCÓW.

Sosnowiec. — Przed kilku miesiącami przyjechała do Sosnowca z Niemiec Sura Cymblerowa i syn jej Maks i zaczęli wymuszać od kupców pieniądze, grożąc im pobiciem...

Ofiarą ich padło kilkunastu kupców. Posunęli się oni do tego, że kiedy jeden z kupców odmówił „haraczu", zaczęli blokować mu sklep.

Policja zajęła się szantażystami i skierowała sprawę do sądu. Rozprawa, która miała się odbyć w sądzie okr., nie doszła do skutku, ponieważ oskarżeni zbiegli do Niemiec. Za zbiegami rozesłano listy gończe.

PROCES O STRAJK ROLNY.

Limanowa. — W związku ze strajkiem rolnym, jaki miał miejsce w sierpniu r.b. z inicjatywy stronnictwa ludowego, sąd grodzki w Limanowej rozpatrywał po raz drugi sprawę karną przeciwko Władysławowi Bugajskiemu, działaczowi Str. Lud. z Zagórowa, pow. Limanowa, oskarżonemu o zmuszanie ludności dążącej na jarmark do Limanowej do powrotu z drogi do domu. W wyniku rozprawy Władysław Bugajski skazany został na 3 miesiące bewzględnego aresztu.

51 OSÓB SKAZANO ZA „KUCZKI" NA BALKONACH.

Łódź. — W czasie świąt żydowskich t. zw. „kuczek" rozpowszechniany był zwyczaj urządzania szałasów na balkonach!...

W r. ub. władze admin., ze względu na bezpieczeństwo, zakazały urządzania „kuczek" na balkonach. Mimo to wielu do zarządzenia tego nie zastosowało się i policja spisała znaczną ilość protokółów. Pierwsza grupa pociągniętych do odpowiedzialności karnej odpowiadała przed sądem starościńskim który 51 osób skazał na grzywny do 50 zł.

SESJA BUDŻETOWA.

Warszawa. — W kołach politycznych rozeszły się pogłoski, iż posłowie wystąpili z wnioskiem, aby sesje budżetową ciał ustawodawczych zwołać już w połowie października. Podobno wniosek ten zaaprobowano. Przyspieszenie obrad motywowane jest chęcią gruntownego przepracowania projektów ustawodawczych, na co podczas poprzednich sesji było zbyt mało czasu.

CMENTARZYSKO W CENTRUM WARSZAWY.

Warszawa. Robotnicy zarządu miejskiego, pracujący przy robotach kanalizacyjnych na placu Napoleona, natrafili na wielkie cmentarzysko.

Jeden z robotników wykopał przeszło 30 czaszek oraz kilkanaście piszczeli ludzkich. Kości pochodzą prawdopodobnie z przed 200 lat. Na miejscu tym przed kilkuset laty był cmentarz.

STUDENCI PRZECIW ŻYDOM.

Warszawa. — W czasie wykładu prof. Zakrzewskiego na 2-im roku w szkole Wawelberga doszło do zajść antyżydowskich. Studenci chrześcijanie zażądali, by żydzi usiedli oddzielnie. Ponieważ żydzi nie chcieli się przesiąść, studenci chrześcijanie demonstracyjnie opuścili salę. Prof. Zakrzewski, który pozostał na sali z 8 żydami studentami, przerwał wykład. Żydzi wyszli i wówczas wrócili studenci chrześcijanie. Po chwili weszli też żydzi, którzy przez cały czas wykładu stali.

Odżydzenie uczelni

Warszawa. — Na uniwersytecie warszawskim opublikowano listy studentów przyjętych na 1 rok wydziału lekarskiego. Ogółem przyjęto 100 osób, w tym 7 żydów, czyli 7 proc. Warto podkreślić, że do egzaminu wstępnego przystąpiło kilkuset kandydatów żydów, z których wielu zdawało już kilkakrotnie w ub. latach. W roku ubiegłym przyjęto na medycynę ok. 15 żydów.

Opublikowano również część list studentów, przyjętych na wydz. prawny. Na 350 osób przyjęto 11 żydów, czyli 3 proc. Ogółem przyjętych będzie 800 studentów. Na liście kandydatów, których podania odrzucono, nie ma żydów, co wskazuje na to, że abiturienci żydzi sami rezygnują ze studiów prawniczych. W ub. roku na 1 kurs prawa wstąpiło 8 proc. stud. żydów.

Hiszpańskie zachcianki dział. ZNP.

Grudziądz. — Przed sądem okręgowym stanął b. kierownik szkoły w Grudziądzu, a obecnie nauczyciel w Wołominie pod Warszawą, Stanisław Wieczyński, jeden z filarów Związku Nauczycielstwa Polskiego. Według aktu oskarżenia, Wieczyński w lecie 1934 r. powiedział: „W Polsce nie będzie dobrze, póki wszystkich monstrancji nie potopi się w Wiśle, a z biskupów nie zrobi się żywych pochodni".

Wieczyński nie przyznaje się do winy. Ciekawe jest natomiast, co mówi o sobie:

„Kiedy w 1932 r. ministerstwo oświaty nakazało nauczycielstwu nowy kierunek wychowania, mnie przypadł zaszczyt wygłoszenia zasadniczego referatu dla nauczycielstwa w Grudziądzu".

Na pytania prokuratora oskarżony wyjaśnia, że najważniejszą dla niego organizacją jest ZNP. Z rozkazu władz szkolnych pracował w Legionie Młodych. Na specjalne życzenie inspektora Sowiń-

Rehabilitacja generała Skoblina?

WĄTŁA NIĆ ŚLEDZTWA W PARYŻU.

Paryż. — Policja francuska nie zdołała dotychczas zdobyć ani jednego pewnego dowodu, któryby stwierdzał, że generał Skoblin brał udział w organizowaniu porwania gen. Millera. Istnieją natomiast stwierdzone przez świadków okoliczności, które mogą wskazywać, że gen. Skoblin na równi z gen. Millerem stał się ofiarą tajemniczej szajki, kierowanej przez agentów G. P. U. i też został porwany.

Działalność Skoblina, tak samo, jak i Millera, nie była nie na rękę Sowietom, a Skoblin nawet, jako bardziej aktywny i ambitny, mógł być dla Sowietów niebezpieczniejszy, niż Miller.

Socjalistyczny „Populaire" również nie wierzy, by gen. Skoblin pozostawał w kontakcie z ambasadą sowiecką i agentami G. P. U. Dziennik twierdzi, że zdobył szereg informacyj, z których wynika, że gen. Skoblin był na służbie Niemiec, a ściślej niemieckiej Gestapo.

Paryż. — Do policji zgłosił się pewien młody człowiek, który zeznał, że w dniu porwania gen. Millera 20 minut po godz. 12-ej w południe w pobliżu miejsca, gdzie gen. Miller udał się na swe tajemnicze spotkanie, przejechało przed świadkiem z niezwykłą szybkością auto, mające na swej tabliczce rejestracyjnej nazwę miasta Mexico.

W tym samym momencie drugie auto niemal wjechało na pierwsze. Świadek który właśnie wówczas usiłował przejść przez ulicę, zaledwie zdołał wymknąć się z groźnego karambolu. Zdążył jednak zauważyć, że drugie auto wiozło pewnego Rosjanina, którego świadek znał.

Na tylnym siedzeniu zajmowało miejsca trzech mężczyzn. Siedzący w środku miał brodę i siwe wąsy. Z tyłu na strapontenie siedział jeszcze czwarty pasażer, który zdawał się dozorować trzech pierwszych. Kiedy świadek nazajutrz zobaczył w dziennikach fotografię gen. Millera, poznał w nim człowieka z samochodu.

Prowokacyjny wniosek żydowski

Lublin. — Odbyło się posiedzenie Rady miejskiej, które specjalnie zasługuje na uwagę ze względu na stanowiska, jakie zajęli Polacy - radni co do wniosku żydów o przyznanie zapomogi żydom rzeskim. Referentka radna Wisenbaum, referując wniosek podkreśliła demonstracyjnie, iż nie chodzi żydom o wsparcie materialne, a chodzi o to, by Polacy poparli (uchwalając zapomogę) Polaków z Trześcia i odruch narodowy tamtejszego społeczeństwa. Słowa przemawiającej żydówki wywołały burzę protestów ze strony radnych Polaków. Radni Polacy podnieśli jednomyślnie, iż wniosek żydów jest oczywistą prowokacją Narodu Polskiego. Na uwagę zasługują słowa radnego Pasternaka (PPS), który stwierdził, iż wniosek radnej Wisenbaum (socjalistka)nie jest stanowiskiem socjalistycznym, lecz żydowskim. Stanowisko Rady miejskiej wobec wniosku żydów okazało się jednomyślne. Wszyscy mówcy dali wyraz oburzenia na bezczelność żydowską, wszyscy też wyrazili sąd, iż jedynym wnioskiem, z jakim żydzi mogą wszędzie wystąpić w nadziei spotkania się z radosnym aplauzem Polaków jest wniosek wyprowadzenia się z Polski.

UKOŃCZENIE NOWEJ LINII KOLEJOWEJ.

Toruń. — Budowa nowej linii kolejowej Brodnica — Sierpc jest już na ukończeniu. Jeszcze w bieżącym tygodniu uruchomione będą pierwsze pociągi towarowe.

Poświęcenie i otwarcie linii nastąpi w dniu 17 października. Linia Brodnica Sierpc, będąca przedłużeniem linii Płock — Sierpc, ma długość 58 km. i trzy stacje: Kretki, Rypin i Szczutowo.

Artretyzm powstaje wskutek złej przemiany materii

Zanieczyszczona krew może powodować szereg rozmaitych dolegliwości, bóle artretyczne, wzdęcia, odbijanie, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, skłonność do tycia, plamy i wyrzuty na skórze. **Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyśpieszają starość.** Racjonalną, zgodną z naturą kuracją jest normowanie czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otyłości, artretyźmie mają zastosowanie zioła „CHOLEKINAZA" H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fiz.-chem. Cholekinaza H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i składy apteczne.

Gen. Franco godzi się na wycofanie ochotników

JEŚLI RZĄD WALENCKI ZGODZI SIĘ NA KOMISJĘ KONTROLNĄ.

Paryż. — Havas donosi, iż wedle wiadomości z Salamanki, gen. Franco przestudiował sprawę ewentualnego wycofania ochotników-obcokrajowców w wyniku konferencji francusko-angielsko-włoskiej.

Gen. Franco miał oświadczyć rządom powyższych mocarstw, że gotów jest zgodzić się na całkowitą ewakuację ochotników, walczących po obu stronach, pod warunkiem, aby ewakuacja ochotników, walczących po stronie Walencji, odbyła się pod kontrolą 3-ch oficerów powstańczych, oraz specjalnej policji, zaopatrzonej w kartoteki, która mogłaby w wątpliwych wypadkach okazać pomoc oficerom powstańczym.

Dobrowolnie wyrzeka się możności zdobycia majątku ten, kto nie gra na loterii klasowej. Ale niech się dobrze zastanowi, czy postępuje rozumnie.

Czołgi abisyńskie przeciw Włochom

ZAMIESZKI W ABISYNII PRZEKSZTAŁCAJĄ SIĘ W POWSTANIE.

Paryż. — Korespondent specjalny „Paris Soir" donosi z Dżibuti, że sytuacja w Abisynii w dniach ostatnich zaostrzyła się bardzo znacznie. Miasto Dessie i okolica są zagrożone powstaniem tubylców.

Dowództwo wojsk włoskich zarekwirowało wszystkie samochody ciężarowe i osobowe, ściągając do zagrożonej prowincji znaczne posiłki wojskowe.

W pobliżu Dessie toczą się zacięte walki między Włochami a powstańcami. — Straty po obu stronach są podobno poważne.

50 tysięcy Abisyńczyków, znakomicie uzbrojonych i dysponujących nowoczesnymi czołgami, zdołało odeprzeć kontrataki sił włoskich i zająć część południowo-wschodniej Abisynii.

Poza tym donoszą, że przez Dżibuti przejeżdżał w tych dniach pociąg sanitarny, wiozący 400 rannych Włochów, wracających do Italii.

Citta del Vaticano. — W Dzienniku Ustaw Watykanu „Acta Apostolicae Sedis" ogłoszono m. in. bullę papieską, dotyczącą reorganizacji administracji kościelnej na terenie Abisynii.

Bulla ta nie zajmuje stanowiska wobec zmian politycznych w Abisynii, uzasadniając jedynie konieczność reorganizacji akcji misyjnej.

W kołach politycznych ogłoszenie bulli jest uważane za fakt uznania imperium włoskiego przez Watykan.

Z dn. 2 października b. r. został otwarty Chrześcijański sklep
Konfekcji Damskiej
pod firmą
J. PIWNICKA
przy ul. Najśw. M. Panny 46.
Poleca: Gotowe suknie, trykotarze, bieliznę i t. p. po cenach b. przystępnych.

Dr. WŁADYSŁAW KAHL
Ordynuje w chorobach kobiecych
Od godziny 9 do 10 rano
i od 2 i pół do 5 po poł.
Ul. N. M. Panny 35 m. 6.

skiego oskarżonego wciągnięto do pracy w BBWR., gdzie był prezesem oddziału grodzkiego. Należał również do Strzelca i pełnił tam funkcję powiatowego referenta wychowania obywatelskiego. Za tego rodzaju prace otrzymał srebrny krzyż zasługi.

Sąd wydał wyrok uniewinniający oskarżonego.

Sąd oparł się na jednym z orzeczeń Sądu Najwyższego i uznał, że w bluźnierstwie Wieczyńskiego nie można dopatrzeć się cech publiczności. Rozmowę prowadził Wieczyński w gronie kolegów, a słowa o topieniu monstrancyi w Wiśle i robieniu z biskupów żywych pochodni, aczkolwiek wypowiedziane w miejscu publicznym nie były słyszane przez większą nieokreśloną liczbę osób, gdyż nie słyszeli ich nawet opodal stojący nauczyciele. Prokurator zapowiedział od wyroku apelację.

50.000 dzieci nie uczy się

w jednym okręgu krakowskim

Kraków. — Na ogólnym zebraniu delegatów Towarzystwa Popierania Budowy Szkół, w krakowskim okręgu szkolnym obejmującym województwa krakowskie i kieleckie, stwierdzono bardzo smutny stan szkół powszechnych w tym okręgu. Okazuje się, że na 800.000 dzieci uczęszczających do szkół powszechnych, około 50.000 dzieci w wieku szkolnym nie pobiera nauki z powodu braku pomieszczeń. Obecnie buduje się około 400 izb rocznie przy pomocy subwencyj i bezprocentowych pożyczek towarzystwa, które na ten cel wydaje przeszło pół miliona złotych rocznie.

CZY DYREKTOR FABRYKI „SOLALI" BYŁ KOMISARZEM BOLSZEWICKIM.

Kraków. — W najbliższych dniach wyznaczona zostanie przed Sądem Grodzkim w Żywcu rozprawa karna w głośnej sprawie z oskarżenia prywatnego Ignacego Goldbergera, dyrektora fabryki papieru „Solali" w Zabłociu k. Żywca, przeciwko robotnikowi Karolowi Skrzypkowi z Pietrzykowic, w której to sprawie Skrzypek przeprowadza dowód prawdy na fakt, że Goldberger był w roku 1919 komisarzem bolszewickim we Winnicy na Ukrainie.

Sprawę tę będzie prowadził sędzia dr. Fabiański.

KRZYŻ NA MIEJSCU ZBRODNI MIŃSKIEJ.

Mińsk Maz. — Wczorajszej nocy nieznane osoby postawiły na miejscu zbrodni, dokonanej na ś. p. wachmistrzu Bujaku, żelazny krzyż na betonowym fundamencie. Pod krzyżem umieszczona była fotografia zamordowanego, oraz tabliczka z napisem: „Tu padł z ręki zbrodniarza żyda ś. p. wachmistrz VIII pułku ułanów Jan Bujak. Cześć Jego pamięci". Gdy wieść o postawieniu krzyża rozeszła się po mieście, na miejscu zaczęły gromadzić się tłumy mieszkańców. O g. 11-ej z polecenia starosty krzyż usunięto, co wywołało duże wrażenie wśród mieszkańców Mińska.

LOSOWANIE POŻ. INW. II EMISJI.

Warszawa. — Urząd Długów Państwowych wyznaczył termin losowania 3 procentowej pożyczki inwestycyjnej, drugiej emisji, na dzień 5 listopada. Przewidziane jest ciągnienie premii w kwocie 1.200.000 zł. i główna wygrana w kwocie pół miliona zł.

Uprowadzenie statku z bronią

z portu gdyńskiego.

Gdynia. — Do portu w Gdyni przybył statek nieznanego pochodzenia o nazwie „Jaron", przyczem zaraz po przybyciu na pokładzie tego tajemniczego statku wybuchł bunt marynarzy. Obecnie okazuje się, że „Jaron" został, jak się zdaje, w tajemniczy sposób uprowadzony ze względu na cenny ładunek.

Po stłumieniu buntu i usunięciu przywódców, pierwszy oficer „Jarona", Vasiliakis, Grek z pochodzenia, nakłonił konwojenta ładunku, agenta francuskiego towarzystwa „Navigation Francaise", dzierżawiącego statek, mr. Celona, aby wspólnie z nim udał się na brzeg, celem nadania depeszy do Towarzystwa w sprawie buntu.

Znalazłszy się w mieście, Vasiliakis uwolnił się od Celona i udał się na statek, który wnet odpłynął z portu. Agent chciał ścigać statek motorówką, jednak zrezygnował z tego pomysłu.

Vasiliakis natomiast, zniknąwszy z oczu Celonowi, wyjechał do Wrzeszcza pod Gdańskiem, tam wynajął samolot i poleciał do jednego z nadbałtyckich portów w ślad za „Jaronem".

Podobno ładunkiem „Jarona" była broń, przeznaczona na Daleki Wschód.

„JARON" W LIBAWIE.

Rygą. — Dzienniki tutejsze donoszą, że do portu w Libawie przybył wczoraj parowiec „Jaron" z ładunkiem broni i amunicji, których pochodzenie i przeznaczenie nie są znane. Parowiec stał w ciągu dwóch dni w odległości 10 km. od portu. Kapitan jego, Norweg, oświadczył, iż nie dowodzi już statkiem, który ma obecnie nowego kapitana narodowości greckiej. Na miejsce flagi brytyjskiej zatknięto flagę grecką. 12 członków załogi narodowości polskiej i jugosłowiańskiej opuściło statek. Zostali oni zastąpieni przez nowozaangażowanych marynarzy.

BUDOWA KATEDRY ŚLĄSKIEJ.

Katowice. — Budowa głównej tymczasowej nawy w Katedrze w Katowicach posunęła się znacznie naprzód i w najbliższych dniach ukończone będą mury zewnętrzne. W ciągu 2 następnych miesięcy ma być wykończone wnętrze. Poświęcenie tej części Katedry nastąpi prawdopodobnie podczas świąt Bożego Narodzenia.

Jak obracano funduszami

kolonij letnich w Jarosławiu.

Przemyśl. — W dalszym ciągu rozprawy o nadużycia w instytucjach jarosławskich oskarżony Strauss zeznaje, że funkcje skarbnika komitetu kolonij letnich pełnił od początku roku 1933, nie prowadząc ksiąg. Zaszłości kasowe notował luźnie na podstawie kwitów. Książkę założył w r. 1934, wpisując jednorazowo całą kasowość za r. 1933, niszcząc poprzednio dowody i kartki.

Wotant s o. Gottas zapytuje oskarżonego, co uczynił z resztą pieniędzy, uzyskaną, jako nadwyżkę przy pokryciu niedoboru trzykrotnie wyższą.

Oskarżony nie umie tego wyjaśnić.

Na pytanie wotanta dra Rzeszutki, czy osk. zwrócił uwagę staroście Wąsowi na to, że w księgowości jest chaos, osk. podaje, że powiedział o tym staroście, ale wtedy było już zapóźno.

W dalszym ciągu oskarżony przyznaje że celowo rozchodował niektóre pozycje dwukrotnie, a nawet trzykrotnie, ponieważ miał w tym jakiś cel, jednak obecnie już nie pamięta jaki. Zdawał sobie wprawdzie sprawę z tego, że wiele rzeczy nie jest w porządku, ale wykonywał posłusznie polecenie Wąsa.

Na pytanie prokuratora, dlaczego mając już pokryte braki, rozmyślnie podwyższał sumę nadwyżek, jakie powstawały przez wielokrotne likwidowanie i księgowanie rachunków, nie potrafi osk. Strauss odpowiedzieć.

Wśród olbrzymiego zainteresowania zaczyna zadawać oskarżonemu Straussowi pytania starosta Wąs w przedmiocie czterech wyjazdów Straussa na konferencje B.B.W.R. do Lwowa i nie wystawienia rachunków za wyjazdy starosty na 100 zł. i 10.90 zł., wreszcie w sprawie przyjęć restauracyjnych.

Po przerwie zeznaje drugi raz osk. dr. Holzberger. Tym razem przesłuchanie jego poświęcone jest sprawom nadużyć w komitecie kolonij letnich. Wedle aktu oskarżenia przywłaszczyć sobie miał osk Holzberger z funduszów tego komitetu 1.646.08 zł. Dr. Holzberger i tu twierdzi, że do winy się nie poczuwa, pieniędzy sobie nie przywłaszczył, był kierownikiem komitetu kolonij w Czercach, a potem sekretarzem komitetu kolonij w Heluszu. Kwotę pozostałą po zlikwidowaniu kolonij w Czercach w wysokości 400 zł. dał osk. Wąsowi na pokrycie wydatków na dozorcę, któremu Wąs płacił z tej sumy miesięcznie po 30 złotych. W skład komitetu kolonij letnich na Heluszu wchodził jako przewodniczący starosta Wąs, burmistrz ś. p. Sierankiewicz, lekarz powiatowy dr. Grzegorzewski, dyrektor Ubezpieczalni społecznej w Przemyślu mjr. Zins, burmistrz Radymna Friedman i dr. Holzberger jako sekretarz a Al. Strauss jako skarbnik.

Następnie dochodzi do konfrontacji pomiędzy osk. Holzbergerem a osk. Straussem w związku ze sprawą podwójnego rachunku za towary dostarczone przez Składnicę Kółek Rolniczych. Obydwaj oskarżeni starają się w tym miejscu przerzucić nawzajem winę na siebie, tak, że konfrontacja nie daje wyniku pozytywnego.

Już w dzieciństwie przyzwyczaiła go przezorna matka do czyszczenia zębów nie tylko rano lecz przede wszystkim wieczorem, bo tylko ta zapewni mu na całe życie zdrowe, białe zęby.

Kalodont posiada wszystkie zalety idealnego środka do czyszczenia zębów. Jego łagodna piana czyści gruntownie zęby a delikatna substancja poleruje emalię. Przy tym w Polsce jedynie Kalodont zawiera Sulforicinoleat pg. dr. Braeunlicha, dzięki czemu zwalcza kamień nazębny i zapobiega jego ponownemu tworzeniu się.

Eliksir KALODONT skoncentrowany, dezynfekujący, oszczędny w użyciu. Duży flakon zł. 3.—

KALODONT

PRZECIW KAMIENIOWI NAZĘBNEMU

BRATNIE POMOCE w WARSZAWIE ŻĄDAJĄ ODDZIELNYCH MIEJSC DLA POLAKÓW I ŻYDÓW.

Warszawa.— Bratnie Pomoce wyższych uczelni warszawskich zwróciły się do swych rektorów z memoriałami o wydanie poleceń, wprowadzających oddzielne miejsca dla studentów Polaków i żydów w salach wykładowych i seminariach.

Demonstracje antyżydowskie

w Płocku.

Płock. — Wobec pobicia ucznia Polaka przez żyda młodzież szkół średnich w Płocku zebrała się na Tumach i urządziła pochód demonstracyjny, wzywając żydów do opuszczenia Tumów. Przez cały czas demonstracji młodzież zachowywała się ze spokojem i godnością.

Uczniowie ostrzegli żydów, aby nie ważyli się wchodzić na teren Tumów, gdyż swoją obecnością profanują miejsce koło katedry.

Wobec tej reakcji młodzieży szkolnej, żydzi nie odważają się już chodzić wieczorami na Tumy.

Zakłady Ogrodnicze C. ULRICH zał. 1885 r. Sp. Akc.

wysyłają bezpłatnie na żądanie świeżo wydane:

Cennik Drzew i Krzewów owocowych i ozdobnych, róż i bylin

Cennik Cebulek Kwiatowych do sadzenia jesiennego.

Centrala -- Warszawa, Ceglana 11, tel. 568-60.

ECHA WYSTĄPIENIA K. H. ROSTWOROWSKIEGO.

Warszawa. — Zjednoczenie Polskich Pisarzy Katolickich wysłało do znakomitego pisarza Karola Huberta Rostworowskiego depeszę tej treści:

„Zjednoczenie Polskich Pisarzy Katolickich wyraża Czcigodnemu Panu najgłębsze uznanie jako obrońcy godności piśmiennictwa polskiego".

PRZYGOTOWANIA DO URUCHOMIENIA ZATOPIONEJ KOPALNI CYNKU W BOLESŁAWIU.

Warszawa. — W związku z zapadłą ostatnio decyzją uruchomienia nieczynnej od 4 lat kopalni cynku w Bolesławiu w Zagłębiu Dąbrowskim, podjęto pierwsze przygotowania.

W ub. tygodniu na teren zatopionej kopalni wyjechali przedstawiciele górnośląskich zakładów cynkowych i właścicieli kopalni, badając zatopione szyby, urządzenia techniczne, pompy itp. Według przewidywań, otwarcie kopalni cynku w Bolesławiu umożliwi zatrudnienie około dwa tys. bezrobotnych górników.

P. MADEJCZYK OSKARŻONY.

Warszawa. — Władze sądowo - śledcze postawiły w stan oskarżenia b. posła ludowego Madejczyka. Madejczyk odpowiadać będzie za udział w głośnych zajściach chłopskich w powiecie jasielskim wraz z 30 oskarżonymi chłopami.

Oblał narzeczoną spirytusem i podpalił.

Z Warszawy donoszą: Policję w Otwocku powiadomiono o niezwykłej zbrodni.

Wieczorem przy ul. Samorządowej 35 została oblana spirytusem i podpalona 18-letnia Wacława Sobieniakówna. Zdołano na niej ogień ugasić, Sobieniakówna jednak uległa ciężkim poparzeniom.

Jak się okazało, Sobieniakówna we wtorek obchodziła swoje imieniny. Wieczorem przyszedł złożyć jej życzenia młodzieniec, uchodzący za narzeczonego. W pewnej chwili młodzieniec zauważył na palcu Sobieniakówny pierścionek, który otrzymała od innego adoratora i gdy nie chciała zdjąć pierścionka, młodzieniec porwał ze stołu butelkę ze spirytusem denaturowanym i oblał Sobieniakównę, po czym podpalił na niej sukienkę.

Dziewczyna w jednej chwili stanęła w ogniu. Sprawcą zbrodniczego czynu szybko umknął. Przed policją Sobieniakówna nie chciała wyjaśnić nazwiska sprawcy.

Zamierzenia kuratora Z. N. P.

Strajk w Warszawie na Dobrej trwa.

Warszawa. — W kołach politycznych twierdzą, że kurator Związku Nauczycielstwa Polskiego po dokładnym zorientowaniu się w księgach stowarzyszenia zażądał zwrotu pieniędzy, które zarząd Z. N. P. przekazał spółdzielni „Oświata" (wydającej „Dziennik Poranny") na cele prasowe. Jedni twierdzą, że chodzi o 50.000 zł. inni wymieniają cyfrę 100.000 złotych.

Warszawa. — Wobec powołania przez władze administracyjne kuratora dla Związku Nauczycielstwa Polskiego, Ministerstwo W. R. i O. P. cofnęło urlopy, z których korzystali niektórzy członkowie zarządu Związku.

ZEBRANIE PROTESTACYJNE.

Warszawa. — Grono działaczy z Z. N. P. zabiega o zwołanie na dzień dzisiejszy zebrania, w którym mieliby wziąć udział także przedstawiciele P. P. S., kół lewicowo-legionowych i ZZZ. dla ustalenia wspólnej taktyki w walce z „okupacją Z. N. P." Na zebraniu tym zmiany w Z. N. P. mają być przedstawione jako krok ku totalizmowi i ma być rzucone hasło mobilizacji obozu demokratycznego w walce o zasady wolności związków i stowarzyszeń.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci najukochańszej Matki naszej i Ojca

ś. † p.

Walerji i Romana Gębarskich

zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za spokój duszy o g. 8.30 dn. 5 b.m. w kościele św. Jakóba. Życzliwych pamięci Zmarłych zapraszają **CORKI.**

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom nieodżałowanego męża i ojca naszego ś. † p.

PAWŁA HERCOGA

a w szczególności Przewiel. Ks. Trzewskiemu, Związkowi Maszynistów kolejowych za okazaną pomoc, p. Dyrektorowi i klasie IV Szkoły Handlowej, kolegom, orkiestrze i wszystkim, którzy nieśli na swych barkach na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki, oraz krewnym, przyjaciołom i znajomym z głębi zbolałego serca składa podziękowanie

ŻONA, DZIECI I RODZINA.

SENSACYJNY WYNIK REWIZJI KSIĄG.

Katowice. — Rewizja ksiąg gminnych przeprowadzona przez kontrolę w Świętochłowicach, wykryła duże nadużycia popełnione przez buchaltera gminy 30-letniego Jerzego Gajdę. Podejmował on różne kwoty w P. K. O. i w bankach, lecz nie przekazywał ich do kasy gminnej. Dowody zaś niszczył. Nadużycia wykryto w czasie urlopu Gajdy. O nadużyciach zawiadomiono prokuratora, a za zbiegłym buchalterem rozesłano listy gończe.

Córka kuratora - komunistką

Akt oskarżenia przeciwko Lewickiej.

Lublin. — Sporządzony został akt oskarżenia przeciwko córce b. kuratora lubelskiego, Lewickiej, oskarżonej o działalność komunistyczną.

Lewicka używała pseudonimu „Halina", współpracując na terenie szkół lubelskich z żydami-wywrotowcami.

Sztab Lewickiej aresztowany został w roku 1935.

Sama ona uniknęła zetknięcia z wymiarem sprawiedliwości dzięki starannej konspiracji.

W roku 1936 Lewicka stworzyła nowy sztab jaczejek młodzieży i wraz z najbliższymi swymi współpracownikami Gutmanem i Orensteinem kierowała działalnością wywrotową wśród młodzieży na terenie Lublina.

W tym czasie subsydiowała organizację komunistyczną, wydając na ten cel znaczne sumy pieniężne.

W lutym 1936 roku do Lublina przyjechał na lustrację pracy jaczejek wybitny działacz komunistyczny z Warszawy, używający pseudonimu „Rysiek".

Wkrótce potem Lewicka zaczyna się mniej konspirować i bywa na zebraniach w świetlicy przy ul. Bychawskiej 115, gdzie zbierał się sztab komuny, bierze również udział w zebraniach, które odbywają się na łąkach między ulicą Dolną a Północną. W tym czasie władze wpadły na ślad jej wywrotowej działalności.

Gdy „Halina" zorientowała się, że jest śledzona, wyjechała do Lwowa, gdzie zameldowała się fałszywie pod panieńskim nazwiskiem swojej matki, jako Barczykowska. Tu również nawiązała kontakty z miejscowymi działaczami komunistycznymi.

Lewicką aresztowano po wykryciu przez urząd meldunkowy sprawy fałszywego meldunku. Przeprowadzona wówczas rewizja dostarczyła szereg dowodów jej wywrotowej działalności.

LOSY ARESZTOWANYCH LUDOWCÓW.

Przemyśl. — Przebywający w areszcie lwowskim prezes Okręgu małopolskiego Stronnictwa Ludowego, B. Gruszka, cm. kapitan - lotnik, legionista Schramm, oraz prezes powiatu przeworskiego, mec Wiktor Jedliński, zostali dopiero w tym tygodniu przewiezieni do aresztu w Przemyślu, a nie, jak to już podawano poprzednio, razem z aresztowanymi chłopami.

Z więzienia karno - śledczego w Przemyślu zostali zwolnieni członkowie Str. Ludowego — Lech, Grzybowski, Jakubowski, Frycaw, Kanek i Citkowski, aresztowani w czasie strajku chłopskiego.

Z aresztów sądowych w Mościskach wolniono kilkunastu członków Stronnictwa Ludowego, aresztowanych podczas strajku chłopskiego.

MONOPOL ZAPAŁCZANY PRODUKUJE ZAPALNICZKI.

Warszawa. — Spółka eksploatująca Monopol Zapałczany przystąpiła obecnie do produkcji i hurtowej sprzedaży zapalniczek, których cena łącznie ze stemplem wynosić będzie: przy jednorazowym nabyciu jednego tuzina — 43.20 zł. za tuzin, 5 tuzinów — 42 zł. za tuzin i 10 tuzinów — 40 zł. 80 gr. za tuzin. W sprzedaży detalicznej cena jednej zapalniczki nie może przekraczać 4 zł.

WRAŻENIA i UWAGI.

Szkoła powszechna tarczą obronną państwa polskiego

Rozpoczyna się IV-ty tydzień Szkoły Powszechnej. Dla tego, kto zna bolączki polskiego szkolnictwa, kto wie, iż ze światła wiedzy nie korzysta w Polsce ponad jeden milion dzieci w wieku szkolnym, dla tego organizowany przez Towarzystwo Popierania Budowy Szkół Powszechnych tydzień powinien być okazją do wzięcia czynnego udziału w walce z analfabetyzmem w kraju.

Zauważmy tylko: w budżecie na rok 1937/38 na budowę szkół powszechnych w całej Polsce przewidziano symboliczną tylko kwotę 50 tysięcy złotych. Cały ciężar budowy nowych szkół powszechnych zwalono na gminy. Tymczasem wg. oficjalnych obliczeń Polska corocznie winna budować 5 tysięcy izb szkolnych, aby umożliwić coraz to większej liczbie dzieci w wieku szkolnym naukę w odpowiednich warunkach. Gminy w ciągu ostatnich czterech lat zdołały wybudować zaledwie 2.000 izb szkolnych i to przy bardzo czynnym poparciu finansowym Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, które ze składek członkowskich i ofiar zdołało zebrać 9 milionów złotych i przy ich pomocy pchać jako tako biedę polskiego szkolnictwa powszechnego.

Borykający się z trudnościami budżet państwowy powinna tutaj pokryć ofiarność publiczna, która nigdy przecież nie zawodzi, zwłaszcza w chwilach dla państwa i narodu ważnych. A taką chwilą jest chyba katastrofalny obecnie stan szkolnictwa powszechnego w Polsce, ciemnota ogarniająca miliony dzieci polskich, skłonnych na podszepty wszelkiego rodzaju wrogich głosów z zewnątrz, trudnych do szkolenia, jako przyszłych obrońców Ojczyzny.

Niechże Tydzień Szkoły Powszechnej nie przejdzie bez echa. Niech jego wynikiem będzie fundowanie przez społeczeństwo polskie 5 tysięcy izb szkolnych rok rocznie. *W.*

Zatwierdzone przez Kuratorium O. S. K.

KURSY GIMNAZJALNE

T. N. S. W.

przyjmują jeszcze kilka dni wpisy do oddziału równoległego klasy pierwszej gimnazjum nowego typu.

Nauka w godzinach wieczornych. Opłaty niskie.

Kancelaria czynna codziennie od 5 do 8 wiecz.

Aleja Wolności 17.

OD ADMINISTRACJI.

Wszystkich naszych Szanownych prenumeratorów miejscowych i zamiejscowych uprzejmie prosimy o łaskawe wpłacenie zaległej prenumeraty, w przeciwnym bowiem razie będziemy zmuszeni przerwać odbiór i wysyłkę „Gońca Częstochowskiego".

LOSY I-szej KLASY 40 LOTERII PAŃSTWOWEJ

JUŻ SĄ DO NABYCIA

po 10 zł. za ćwiartkę

w kolekturze

ANTONIEGO EGERA

Częstochowa, I Aleja 14. Tel. 14-41.

KRONIKA

Częstochowa 3 Października Niedziela

Dziś — M. B. Różańcowej.
Jutro — Franciszka z A.
Wschód słońca o godz. 5.46
Zachód „ „ 17.20
Kalendarzyk historyczny:
Zdobycie Smoleńska 1654 r.

Nabożeństwo różańcowe w październiku

Przez cały miesiąc październik codziennie we wszystkich kościołach wieczorami odprawiane jest przepiękne nabożeństwo różańcowe. Upłynęło lat pięćdziesiąt od chwili, kiedy Papież Leon XIII-ty wydał encyklikę „Supremi apostolatus", w której miesiąc październik poświęcił nabożeństwu różańcowemu. Jak odbywa się to piękne nabożeństwo, corocznie gromadzące tłumy wiernych kościołach naszych?

Kapłan celebrujący nabożeństwo, ubrany w komżę oraz stułę i kapę koloru białego, wychodzi do ołtarza i intonuje pieśń o Najśw. Sakramencie, zaczynającą się od słów: „Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament", którą zebrany lud śpiewa, po czym celebrans dokonywa wystawienia w monstrancji i intonuje pieśń liturgiczną „O Przenajświętsza Hostia". Następnie odmawia modlitwy przygotowawcze, wzbudza akt żalu za grzechy, intencję dostąpienia odpustów, po czym na przemian z wiernymi odmawia cząstkę różańca, jaka na ten dzień przypada, Wierzę w Boga, litanię loretańska do Najśw. Maryi Panny, antyfonę „Pod Twoją Obronę" i modlitwy zakończające, wreszcie rozlega się śpiew „Chwała i dziękczynienie".

W miejscowych kościołach nabożeństwo różańcowe odprawiane jest codziennie: na Jasnej Górze o godz. 4-ej po poł., w kościołach parafialnych t. j. w kościołku Pana Jezusa Konającego o godz. 5-ej po poł., w Katedrze, u św. Zygmunta, u św. Barbary, u św. Jakóba — o godz. 6-ej wiecz., a w kościołku Im. Najśw. Maryi Panny o godz. 6-ej m. 30 wiecz.

— **Adoracja w kościele św. Jakóba.** Dziś, w pierwszą niedzielę m-ca października, odbędzie się adoracja Przenajświętszego Sakramentu w kościele św. Jakóba. Rozpocznie się sumą o godz. 11-ej, w czasie której kazanie wygłosi ks. Józef Zawadzki. Adoracja zakończy się Różańcowem nabożeństwem z nauką i błogosławieństwem o godzinie 19-ej.

— **Uroczystość w par. św. Antoniego na Ost. Groszu, oraz poświęcenie biblioteki.** Dziś, w niedzielę, w uroczystość św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Patronki Parafii, w kościele parafialnym św. Antoniego na Ostatnim Groszu odprawione zostanie solenne nabożeństwo. Sumę uroczystą o godz. 11-ej celebruje ks. mgr. kan. Roman Kossowski, proboszcz Miedzna. Kazanie okolicznościowe wygłosi ks. prof. dr. Bogumił Kasprzak.

Po sumie J.E. ks. Biskup Sufragan Antoni Zimniak dokona poświęcenia nowej sali parafialnej oraz nowoutworzonej biblioteki i czytelni parafialnej.

Marsz. Śmigły-Rydz na uroczystościach w Czarnocy

Jak już donieśliśmy, marszałek Śmigły-Rydz weźmie udział w uroczystościach, jakie odbędą się dn. 16 bm. w pobliskiej Czarncy ku uczczeniu prochów hetmana Stefana Czarnieckiego.

Zw. Oficerów Rez., Koło w Częstochowie, jako organ wykonawczy, zamierza zorganizować wycieczkę związków oraz społeczeństwa częstochowskiego do Czarncy na uroczystości, celem zaś omówienia tych spraw odbędzie się zebranie w dn. 4 bm. o godz. 19 m. 30 w lokalu Z. O. R., Al. Kościuszki 7.

— **Odpust w nowej parafii Dźbów.** — W niedzielę dzisiejszą przypada odpust niedawno kreowanej parafii Dźbów pod wezwaniem św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Jest to pierwsza parafia w częstochowskiej diecezji, poświęcona tej najmłodszej a tak popularnej i wielkiej świętej.

Po uroczystych nabożeństwach, korzystając z dużego zgromadzenia ludzi na odpuście, urządzona będzie wielka zabawa w sali Straży obok kaplicy z loterią fantową i innymi miłymi niespodziankami, a dochód przeznacza się na budowę nowego kościoła.

To też sądzić należy, iż chętnych skorzystania nie tylko z odpustu, lecz i z miłych rozrywek będzie mnóstwo.

Zebranie organizacyjne Komitetu Pomocy Zimowej

Zbliżający się okres zimowy stawia przed społeczeństwem naszego miasta zadania pomocy tym, którym ukończenie robót publicznych i brak zaopatrzenia grozi widmem głodu i zimna.

Akcja pomocy zimowej, jak co roku, musi być prowadzona i to już od dni najbliższych. W tym celu zebranie organizacyjne Obyw. Komitetu Pomocy Zimowej zwołane zostało na wtorek, dn. 5 bm., o godz. 19 m. 30 w sali Rady Miejskiej.

— **Odczyt o historii sztuki.** Staraniem Częstochowskiego Koła Tow. Naucz. Szk. Śr. i Wyż. wygłosi dn. 5 października rb. o godz. 18-ej w sali gimn. państwowego im. H. Sienkiewicza znakomity znawca sztuki p. Władysław Horbacki z Krakowa odczyt p. t. „Architektura grecka", ilustrowany obrazami świetlnymi. Wstęp 30 gr. dla nauczycielstwa, 50 gr. dla dorosłych.

— **Z teatru Kameralnego.** Dziś, w sobotę, o godz. 20.30 premiera arcywesołej komedii R. Niewiarowicza p.t. „Gdzie diabeł nie może..." z p.p. Łęcką, Krotkem i Wasilewskim w rolach głównych. Sztuka ta grana jest obecnie na wszystkich scenach polskich, gdzie cieszy się wielkim powodzeniem.

W niedzielę po południu dwukrotnie o godzinie 3 m. 30 i 5.45 komedia Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej", wieczorem o godz. 8.30 — „Gdzie diabeł nie może".

— **Wynik kwesty na Straż Ogniową.** Kwesta uliczna na rzecz częst. Straży Ogniowej, urządzona w niedzielę dnia 19 września r. b. przyniosła sumę złotych 1465.82.

Wyłączne biuro sprzedaży

Spółdz. Robotn. Fabryki Wyrobów Szklanych

„PRZYSZŁOŚĆ"

w Częstochowie, ul. N. M. Panny 55, I piętro.

Telefon № 17-58.

Czynne od 9 — 19-ej.

Udziela informacji o warunkach sprzedaży, tamże wzory **ozdób choinkowych.**

Zakłady mechaniczne

i szlif. cylindrów i wałów korbowych, oraz wszelkie remonty samochodów

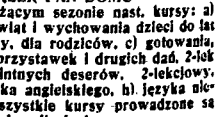

J. SZCZĘSNY, Focha 28.

ZWIĄZEK PAŃ DOMU

organizuje w bieżącym sezonie nast. kursy: a) pielęgnacji niemowląt i wychowania dzieci do lat 3, b) pedagogiczny, dla rodziców, c) gotowania, 2-miesięczny, d) przystawek i drugich dań, 2-lekcjowy, e) wykwintnych deserów, 2-lekcjowy, f) bridża, g) języka angielskiego, h) języka niemieckiego. — Wszystkie kursy prowadzone są przez pierwszorzędne siły fachowe.

Informacyj udziela oraz zapisy przyjmuje sekretariat Związku, ul. Kilińskiego 13, parter, codziennie w godz. 16—18 (poniedziałki, środy i piątki) oraz 10—12 (wtorki, czwartki i soboty).

Uwaga: Ogłoszenie niniejsze należy wyciąć i zachować.

Wychowanka Gimn. J. Słowackiego Maria Zakrzewska, córka d-rostwa Zakrzewskich, w dniu 1-ym października otrzymała dyplom lekarski na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

PODZIĘKOWANIE.

Kierownictwu Szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie, a szczególnie WPanu Doktorowi Sewerynowi Ginterowi za troskliwą i pełną poświęcenia opiekę przy bardzo ciężko chorej matce mojej oraz Siostrom PP. E. Kałuzińskiej, J. Sztrobel, M. Ciołkowej i służbie na Oddziale Obserwacyjnym składa tą drogą serdeczne podziękowanie

Maria Świechówna.

PRZYSŁOŚĆ TWOJĄ WIDZI

Najsłynniejszy jasnowidz psychografolog, uznany przez Zw. Międzynar. Metapsychików, Mistrz Wiedzy Tajemnej WOMOUTH obdarzony fenomenalnym darem jasnowidzenia w transie medialnym. Powie czy masz i kiedy szczęście w grze loteryjnej oraz wybierze zupełnie bezpłatnie szczęśliwy numer losu, który pod gwarancją musi być wygrany. Dowodem tego są w moim posiadaniu setki listów dziękczynnych od osób, które wygrały przeze mnie po 100,000, 50,000 i inne. Na żądanie przepowiadam przeszłość i przyszłość, opracowuję horoskopy i analizy grafologiczne. Daję możność zdobycia miłości pożądanej osoby. Nie zwlekaj, pisz jeszcze dziś, nic nie ryzykując, a skorzystasz wiele. Podaj imię i nazwisko, datę urodzenia, oraz załącz zł. 1.— znaczek poczt. na koszty portowo kancel. Bez załączenia znaczków odpowiedzi nie udzielam. W 89 loterii klasowej padła wielka wygrana 100.000 zł. na numer 53,915 wybrany przez medium Tamarę i jasnowidza Womoutha. Jasnowidz WOMOUTH, Kraków, Straszewskiego 25.

Kino „EDEN", I-sza Aleja № 12.

Film niezwykłych wrażeń! Miłość w ogniu rewolucji!

Zabronione Szczęście

Dramat kobiety, która pokochała wroga swej ojczyzny.
Role główne: **MERLE OBERON i BRIAN AHERNE.**

Nadprogramy. Początek w święta o 3, w soboty o 4, w pozostałe dni o 5.30.

Uwaga: W niedzielę o 12.30 **Poranek** po raz ostatni **„Statek Niewolników".**

Program Tygodnia Szkoły Powszechnej

w Częstochowie.

Dziś rozpoczyna się w Częstochowie, podobnie jak na terenie całej Polski, doroczny IV „Tydzień Szkoły Powszechnej", zorganizowanej staraniem Towarzystwa Popierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych.

„Tydzień Szkoły Powszechnej" będzie trwał od 2-go do 10-go b.m., program zaś obchodu w Częstochowie na rozpoczęcie zapowiada:

W sobotę, 2 b.m. o godz. 18-ej capstrzyk, w którym wezmą udział wszystkie orkiestry szkolne i Straży Ogniowej, uruchomione zostaną megafony w gmachu ratusza, skąd też wygłoszone będzie przemówienie propagandowe. — Wieczorem odbędzie się „czarna kawa" w „Polonii".

W niedzielę, 3 b.m., o godz. 10-ej rano uroczyste nabożeństwo na Jasnej Górze, po czem w wielkim pochodzie na Rynku weźmie udział dziatwa szkolna z transparentami, modelami i t. p., Koła Uczestników Twa Pop. Bud. Publ. Szkół Powsz., istniejące w szkołach średnich, oraz członkowie T-wa. Na placu przed ratuszem odbędzie się defilada, którą z trybuny przyjmą przedstawiciele władz. Na placu przy trybunie ustawiona zostanie tablica, na której nalepiane będą przez starsze społeczeństwo według zarysowanych konturów gmachu szkolnego znaczki — „cegiełki" po 5 gr., 10 gr. i t. d., jako symboliczna budowa szkół. Znaczki „cegiełki" sprzedawane będą przy stoliku. Takież 4 tablice ustawione będą w Alejach dla naklejania znaczków przez dzieci. Na placu przed ratuszem wzniesiony również zostanie słup w formie pilastra, na którym znajdzie się mapka szkół w pow. częstochowskim oraz dane cyfrowe, ilustrujące działalność T-wa na terenie całej Rzeczypospolitej i w pow. Częstochowskim. W poprzek Alei zawieszone będą trzy transparenty z hasłami propagandowymi, modele gmachów szkolnych wystawione zostaną w wielu oknach sklepowych. Barwne afisze i odezwy pojawią się w całym mieście. Przez cały dzień w niedzielę odbywać się będzie zbiórka i sprzedaż znaczka.

W kinach wyświetlane będą we wtorek, środę i czwartek filmy propagandowe, odbędzie się również w szkole nr. 6 bezpłatna wystawa pomocy naukowych, zakupionych przez Tow. Pop. Bud. Publ. Szkół Powsz. dla szkół obwodu częstochowskiego, m. in. 100 skrzynek z kompletami narzędzi do robót ręcznych. W teatrze dane będą dwa przedstawienia na rzecz „Tygodnia". — Wreszcie sekcja propagandowa wyda jednodniówkę, starannie opracowaną, z artykułami, wykazami, ilustracjami i t. d., informującymi w sposób obrazowy i ciekawy o działalności Tow. Popierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych, przyczem wartościowa jednodniówka ta sprzedawana będzie dla szerszego społeczeństwa w dniach kwesty t.j. 3 i 10 b.m. przy stolikach po groszowej cenie.

Jak więc widać, program „Tygodnia Szkoły Powszechnej" zapowiada się niezwykle interesująco i bogato, niewątpliwie też „Tydzień" spotka się z największym poparciem całego społeczeństwa w imię naczelnego hasła: „Budujmy szkoły powszechne"

*

„Nalepki Towarzystwa Pop. Bud. Publ. Szkoły Powsz. na okna". Komitet Tygodnia Szkoły Powszechnej apeluje gorąco do wszystkich instytucji oraz mieszkańców Częstochowy, by pamiętali o umieszczeniu na oknach swych biur i mieszkań nalepek Towarzystwa w okresie Tygodnia od 2 do 10.X.1937 r.

Nalepki do nabycia w księgarniach oraz w Inspektoracie Szkolnym. Pamiętajmy więc w dniach 2-10.X. na każdym oknie nalepka Tow. Pop. Bud. Publ. Szkół Powsz.!

„Przez Światło ku Potędze" oto tytuł jednodniówki, wydanej przez Komitet Tygodnia Szkoły Powszechnej.

Artykuły informujące dokładnie o działalności Tow. Pop. ud. Publ. Szkół Powsz., o sytuacji szkolnej w naszym mieście i powiecie, wrażenia z Międzynarodowego Kongresu pedagogicznego w Paryżu, oryginalne listy dziatwy szkolnej, wreszcie kącik literacki składają się na treść tego ciekawego numeru.

Piękna reprodukcja z Grottgera, szereg zdjęć fotograficznych przedstawiających budynki szkolne, wzniesione przy pomocy finansowej Towarzystwa stanowią prawdziwą ozdobę jednodniówki.

Ktokolwiek interesuje się oświatą powszechną i szkolnictwem chętnie nabędzie jednodniówkę, która pomimo swej pięknej szaty zewnętrznej kosztuje zaledwie 20 gr.

Jednodniówka do nabycia w każdej szkole powszechnej, w księgarniach oraz przy stolikach w dniach zbiórki ulicznej. Czytajcie jednodniówkę!

Wystawa pomocy naukowych. Dziś, w niedzielę, odbędzie się od 15 do 17 w publicznej szkole powszechnej Nr. 6 przy ul. Narutowicza 29, wystawa pomocy naukowych, zakupionych przez Tow. Pop. Bud. Publ. Szkół Powsz. dla 100 szkół naszego powiatu. Wstęp bezpłatny.

— Dancing z atrakcjami w „Polonii" na Tow. Popierania Budowy Szkół Powszechnych. Dziś, w sobotę t. j. 2 października w „Polonii" odbędzie się Czarna kawa - dancing na rzecz Tow. Popierania Budowy Szkół Powszechnych. Wejście za zaproszeniami. Początek o godz. 20-ej. W razie pominięcia kogoś przez przeoczenie w zaproszeniu—można zaproszenia otrzymać w firmie J. Grochowska i S-ka, II Aleja 31.

Czarna - kawa dancing urozmaicona zostanie ciekawymi atrakcjami, a mianowicie między innymi śpiewać będzie znany chór rewelersów Freda.

— Kiermasz rzemieślniczy. Kiermasz rzemieślniczy z loterią fantową odbędzie się w salach Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego, I Aleja 9 w sobotę, dn. 2 października w godz. 14—21.

Do wygrania moc cennych fantów. W tym samym lokalu w sobotę, 2 października od godz. 21-szej odbędzie się zabawa taneczna dla członków Okr. Tow. Rzem., ich rodzin i wprowadzonych gości. Wejście na zabawę ściśle za zaproszeniami. Całkowity dochód osiągnięty z tych imprez jest przeznaczony na zasilenie funduszów budowy Domu Rzemieślniczego w Częstochowie, przy ul. Al. Kościuszki 2/6.

Słuchają koncertu przy odbiorniku

ELEKTRIT

PATRIA • TEMPO
MAESTRO • OPERA

Odbiorniki najwyższej klasy.

Kurs dla działaczy L. M. K.

Przyjazd wybitnych prelegentów do Częstochowy.

W dzisiejszą sobotę w sali Kasyna Oficerskiego, przy Al. Wolności nr. 44, rozpocznie się kurs dla działaczy L. M. K. zorganizowany staraniem tutejszego obwodu L. M. K. przy czynnym poparciu władz Zarząd Okręgu.

Otwarcie kursu nastąpi o godz. 16-ej. Z prelegentów przemawiać będą znani i cenieni specjaliści od zagadnień handlu morskiego i kolonialnego, spraw emigracji zagranicznej, zadań F. O. M., flot: wojennej i handlowej, organizacji i metod pracy w L. M. K., a mianowicie: radca M. Pankiewicz, dr. K. Kucharski, dyr. I. Michalski, insp. S. Szwedowski i mgr. B. Krzywiec.

Kurs ma za zadanie przeszkolenie działaczy L. M. K., aby tym owocniejszą mogli prowadzić pracę nad zrealizowaniem i popularyzacją haseł morsko - kolonialnych.

Na wykłady z powiatu i z Częstochowy zapisało się ponad 250 osób.

LUDZIE NERWOWI UMIERAJĄ MŁODO

CZY NIE ZAUWAŻYLIŚCIE TEŻ NIEKIEDY I U SIEBIE Z NASTĘPUJĄCYCH OBJAWÓW OSŁABIENIA NERWOWEGO?

Łatwa pobudliwość, smutek, drżenie, niepokój, kołatanie serca, zawroty głowy, uczucie lęku, bezsenność, niespokojny sen, zniesienie czucia na niektórych częściach ciała, przestrach, wzmożona pobudliwość wskutek niezgodności, hałasu, zapachów, pociąg do środków odurzających, tytoniu, wyskoku, herbaty, kawy, drganie powiek lub migotanie przed oczami, nawały krwi, ściskanie, kapryśne usposobienie, osłabienie pamięci lub mowy, wreszcie zboczenia seksualne lub zanik popędu płciowego. Jeżeli z wymienionych tutaj objawów jeden rażąco lub kilka jednocześnie występuje:

JEST TO OZNAKA, IŻ NERWY SĄ POWAŻNIE OSŁABIONE I WYMAGAJĄ WZMOCNIENIA

Nie zaniedbujcie tego, w przeciwnym bowiem razie mogą wystąpić poważne zaburzenia czynności psychicznych, jak np. bredzenie i niepoczytalność, szybkie osłabienie organizmu i wreszcie śmierć przedwczesna. Bez względu na istotę nerwowości zalecam napisać do mnie. Jestem gotów gratis i franco wyjaśnić prostą metodę, która przyniesie każdemu radosną niespodziankę. Zapewne już dużo wydaliście pieniędzy na rozmaite środki, które w najlepszym razie przyniosły tylko ulgę przejściową. Zapewniam was, iż znam właściwą metodę przeciwdziałania osłabieniu waszych nerwów. Ta metoda jednocześnie sprowadza poprawę nastroju, daje radość życia, energię, siłę do pracy. Wiele osób zakomunikowało mi, iż czują się jakgdyby nowonarodzeni.

TO POTWIERDZAJĄ RÓWNIEŻ ORZECZENIA LEKARSKIE. KOSZT WYNOSI TYLKO CENĘ KARTY POCZTOWEJ. WYSYŁAM TĘ POUCZAJĄCĄ KSIĄŻKĘ ZUPEŁNIE GRATIS.

Jeżeli nie możecie napisać, to zachowajcie ogłoszenie

PANNONIA-APOTHEKE
BUDAPEST 72 POSTFACH 83. Abt. 152

KINO „LUNA"

Wyświetla czołowy film polski p. t.

ZNACHOR

Dramat—według świetnej powieści Tadeusza Dołęgi-Mostowicza
w roli tytułowej Junosza Stępowski, w rol. gł. Barszczewska, Zacharewicz, Ćwiklińska, Węgrzyn, Hnydziński i inni.
NAD PROGRAM: **ZAKOCHANE MAŁPKI i Aktualności PAT-A.**

W sobotę początek o godz. 3, a w niedz. 3. X. **PORANEK** o g. 12.30. Ceny miejsc normalne.

Poświęcenie i otwarcie

chrześcijańskiego magazynu konfencji damskiej.

Dziś, w sobotę, o godz. 11-ej r. ks. proboszcz W. Mondry dokonał aktu poświęcenia nowootwartego magazynu konfekcji damskiej p. f. „J. Piwnicka" przy ul. Najśw. Maryi Panny 46.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Stow. Kupców Polskich i miejscowego handlu chrześcijańskiego, składając życzenia rozwoju nowej firmie na ręce właścicielki p. Piwnickiej, w osobie której do chrześcijańskiego kupiectwa miejscowego wchodzi nowy intelekt, jako jednostka o zrozumieniu posłannictwa kupca polskiego, ożywiona szczytnymi ideami ekspansji rodzimego handlu chrześcijańskiego w dobie dzisiejszej.

Nowootwarty magazyn zaopatrzony jest we wszelkiego rodzaju gotowe ubiory damskie i to od skromnych do najwytworniejszych, niezawodnie też będzie się cieszył dużym powodzeniem i poparciem całej polskiej i chrześcijańskiej klijenteli t. j. wszystkich naszych pań.

Nowej placówce handlu chrześcijańskiego ślemy życzenia: „Szczęść Boże".

Zarybienie rzeki Warty

Izba Rolnicza w Łodzi przystąpi do zarybiania rzeki Warty w końcu października lub w początkach listopada. Na poczet swego odcinka Liga Morska i Kolonialna wpłaciła Izbie 120 złotych.

Narybek będzie się składał z sandaczy.

— Jan Kiepura śpiewa w radio. Dziś, w niedzielę, o godz. 12.15 rozgłośnie Polskiego Radia transmitują koncert z sali Domu Katolickiego „Roma" w Warszawie, w czasie którego wystąpi mistrz Jan Kiepura.

Dochód z koncertu przeznaczył Kiepura na Fundusz Obrony Narodowej.

DO STAŁEJ PRACY.

Poszukuje się Panów inteligentnych, elokwentnych, o dobrej prezencji. Zgłoszenie osobiste w dniu 4 i 5 b. m. od godz. 3 po poł. do 6 wiecz. ul. Waszyngtona 51 m. 3.

KURS PRZESZKOLENIOWY DLA PIELĘGNIAREK ZAWODOWYCH. — Polski Czerwony Krzyż Oddział w Częstochowie podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że wspólnie z Ubezpieczalnią Społeczną rozpoczyna w dniu 4 października r. b. kurs przeszkolenia pielęgniarek, program którego odpowiada kursom z Art. 17 i 20 Ust. o pielęgniarstwie. Kurs trwać będzie 8—10 tygodni i składać się będzie z 2-ch okresów: 1) wykładów wraz z ćwiczeniami, 2) wykładów i praktyki. Wykłady poczynając od dnia 4 październiko r. b. odbywać się będą codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel w godzinach od 17—21 w lokalu Czerwonego Krzyża, al. Wolności 29. Opłata za kurs wynosi 50 zł.

Zapisy i informacje w biurze Polskiego Czerwonego Krzyża, al. Wolności 29, w godz. od 9 do 12 i od 16—18 i u Pani Rydygierówny, hygienistki, w lokalu Poradni Przeciwgruźliczej, ul. Śląska w godz. od 9—11.

WYJAŚNIENIE.

W związku z notatką w „Gońcu" z dnia 30 ub. m. jakobym pod groźbą pozbawienia życia zmuszał szwagra swego W. Kaczmarzyka do podpisania weksli na zł. 600, wyjaśniam, że fakt ten nie miał wcale miejsca, a wyżej wymieniony sam to spowodował, aby mi poderwać opinię. Faktem jest, że zwróciłem się do niego o podżyrowanie mi weksli, a on będąc zdenerwowany, odmówił mi i wszczął ze mną awanturę.

Ludwik Sojka

A jednak wyroby **CUKIERNI ZIEMIAŃSKIEJ** okazały się ***najlepsze***, niedoścignione, bezkonkurencyjne.

— Zawody konne na Zaciszu. Dziś, w niedzielę, o godz. 3 po poł. urządza tut. pułk artylerii lekkiej w koszarach Zacisze doroczne jesienne zawody konne o następującym programie: 1) Konkurs oficerski, 2) Konkurs podoficerski, 3) Wolt żyżerka, 4) Bieg patroli art., 5) Walka o pióropusze, 6) Pokaz baterii zaprzężonej.

Doskonała forma jeźdźców i koni, jak również udział zawodników tej miary, co hr. Potocki, uczynią tę imprezę jak zwykle bardzo interesującą.

Dojazd do koszar autobusami miejskimi o godz. 14.30 od firmy „Bata". Bilety w cenie 0.25 zł. do 1.50 zł. Bliższe szczegóły w programach. W razie niepogody zawody odbędą się dn. 10 b. m.

Niewątpliwie doroczne zawody konne będą się cieszyć wielkim powodzeniem, gromadząc liczne rzesze publiczności.

Nieznani sprawcy

złamali 54 sztuk drzewek na szosie.

W nocy na 26 ub. m. nieznani sprawcy na szosie Kłobuck — Walenczów złamali 54 szt. drzewek przydrożnych.

Osoby, któreby mogły udzielić informacji, mogących przyczynić się do ujawnienia sprawców ,proszone są o zgoszenie tych tut. Wydziałowi Śledczemu.

— Nocne dyżury aptek:

W nocy z dnia 2 na 3-go bieżącego miesiące otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — I-sza Aleja Nr. 14, oraz apteka na Ostatnim Groszu.

W nocy z dnia 3-go na 4-go bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Nowaka i Mandata— Stary Rynek Nr. 2, p. Włosińskiego— Siedem Kamienic Nr. 27.

DZIŚ W KINIE „ŚWIT" Najnowszy i najwspanialszy film po raz pierwszy w Częstochowie

Tragedia ginącej rasy p. t.

„WÓDZ CZERWONOSKÓRYCH"

W roli głównej: **TIM MAC COY.**

Poranek w niedzielę po raz ostatni **„BENGALI"** po cenach popularnych.

KINO-TEATR „ATLANTIC"

WARNER OLAND w roli **CHARIE CHANA** jako — **Detektyw z Honolulu**

I Nadprogramy! — W niedzielę o godzinie 12.30 w poł. PORANEK

NA STRAŻY PRAWA oraz **MECZ BOKSERSKI.**

OSTATNIE WIADOMOŚCI

ŚMIERĆ WUJA CESARZOWEJ JAPOŃSKIEJ.

Tokio, 2.10. — Zmarł książę Taka Kuninomija, wuj cesarzowej japońskiej.

JAK REAGUJĄ JAPOŃCZYCY.

Tokio, 2.10. — Japońska Federacja robotnicza, licząca 100.000 członków, powzięła rezolucję, odwołującą wszystkie strajki na czas trwania zatargu japońsko chińskiego.

Sukcesy Chińczyków

Nankin, 2.10. — Dziś rano samoloty chińskie po raz pierwszy bombardowały pozycje wojsk japońskich.

Na linii kolejowej Pekin — Pukou wojska chińskie odparły Japończyków o kilkadziesiąt kilometrów i posuwają się naprzód, zająwszy szereg miejscowości.

BOMBARDOWANIE BARCELONY.

Barcelona 2.10. — Trzy eskadry samolotów powstańczych bombardowały dziś rano Barcelonę. 45 osób zostało zabitych, przeszło 100 rannych, wiele budynków uległo zniszczeniu.

Rząd angielski

pacyfikuje Palestynę.

Rabat, 2.10. — Na skutek napaści, której ofiarą padł kaid duaru Ebmelzel, szwadron spahisów udał się do Mternaghi, gdzie dokonano zasadzki na kaida. Wielu mieszkańców zbiegło ze strachu. Aresztowano około 20 osób, w tym jednego ze sprawców napaści.

Jerozolima. — Skarbnik naczelnego komitetu arabskiego i prezydent banku arabskiego Hilmi-pasza nie został odnaleziony przez policję, która przybyła w celu aresztowania go. Zaaresztowano jedynie dyrektora banku. W całej Palestynie panuje niepokój, lecz władze zdecydodane są utrzymać spokój. Wielki mufti Jerozolimy ustąpił ze stanowiska przewodniczącego naczelnej rady muzułmańskiej.

Aresztowanie wszystkich przywódców arabskich odbyło się bez zamieszek i oporu. Jedynie Dżemal Efendi Husseini został poinformowany o mających nastąpić aresztowaniach i starał się ratować ucieczką, która się nie powiodła. Policja oraz wojsko zajęły gmach komisarza okręgowego w Haifie, przedsiębiorąc liczne rewizje.. Przechodniów policja poddawała rewizjom.

WALKA Z KOMUNIZMEM.

Wilno, 2.10.— Władze bezpieczeństwa przeprowadziły na terenie Wilna szereg rewizji, w wyniku których osadzono w więzieniu 20 żydów komunistów. W ręce władz dostał się bogaty materiał dowodowy i duże ilości bibuły komunistycznej.

SKONFISKOWANE PISMO SANACYJNE.

Warszawa, 2.10. — Wydawany przez t zw. „Czerwoną Prasę" Dobry Wieczór został skonfiskowany za reportaż z siedziby Z. N. P. i fotografię strajkujących pracowników Związku.

WYROK W PROCESIE KOLEJOWYM.

Lwów, 2.10. — W procesie o wyłudzanie łapówek pod pretekstem dawania po sad skazani zostali: Kowalewski na 2 lata więzienia i Miller na rok, z tym, że połowa kary darowana im zostaje na podstawie amnestii. Dalej skazani zostali Zawałkiewiczowa na 2 lata z zawieszeniem, Augustynek na miesiąc i przodownik Olszewski na 8 miesięcy więzienia.

Bazar sprzętów domowych

Poleca w wielkim wyborze: Ceraty, linoleum, chodniki, dywany, drelichy, pledy, narzuty, kapy, obicia meblowe, walizy, ramy do okien, łóżka metalowe polowe, szczotki, szpagaty i przybory tapicerskie. Ceny przystępne

W. NOWICKA

Al. Wolności 3/5. Wejście z bramy.

Kronika sportowa

Czekamy na przyjazd Brygady jako Ligowej drużyny.

W niedzielę wyjeżdża Brygada na ostatnią walkę w Warszawie z Polonią. Pociągiem popularnym pojedzie około 1000 kibiców, którzy dopingować będą graczy.

Jedenastka nie może dać się ponieść nerwom. Musi być opanowaną, w co wierzymy że już tak jest. Wysiłek graczy doprowadzi do zwycięstwa, a Brygada uzyska upragniony punkt. Inaczej nie może być.

Brygadzie życzy cała sportowa Częstochowa zwycięstwa.

Zawody piłki nożnej.

Dziś, w niedzielę, o godz. 14.30 p. p. na boisku KSM., III Aleja 64 odbędą się zawody o mistrz. kl. A między K.S. IV S.M.P. — R.K.S. „Naprzód" (Radomsko). Powyższe zawody wzbudzają zrozumiałe zainteresowanie, gdyż obydwa kluby wystąpią w najsilniejszych składach, aby poprawić swe lokaty w tabeli mistrz.

Zawody o mistrz. Ligi Okręgowej.

Dziś, w niedzielę, b.r. o godz. 2.4 po poł. odbędą się b. ciekawe zawody o mistrz. Ligi Okręgowej pomiędzy T. S. „Sarmacja" (Będzin) — K. S. „Turyści". Należy zaznaczyć, że T.S. „Sarmacja" poraz pierwszy walczyć będzie o mistrz. Ligi Okręgowej w Częstochowie.

Z Częst. Tow. Cyklistów.

Dziś, w niedzielę, C.T.C. organizuje wycieczkę kolarską do Kruszyny. Zbiórka o godz. 7-ej m. 30 przy ul. N. P. M. nr. 24.

PRACOWNIA MEBLI Stanisława Witkowskiego przyjmuje zamówienia i posiada gotowe. — Robota solidna i tanio, ul. Podwójna nr. 12 przy Rynku Narutowicza.

PRZYJMĘ chłopca do praktyki krawieckiej. Kilińskiego 16.

PRZYJMĘ pana do wspólnego pokoju, ul. Dąbrowskiego nr. 10 m. 2. 4447

PRZYJMĘ posadę: kasjerki, sklepowej, do prowadzenia domu, lub pielęgniarki. Kaucja. Łaskawe zgłoszenia do Sklepu „Gońca" pod „Kresowianka".

PRZYJMĘ na mieszkanie panienkę lub panią emerytkę, ul. Racławicka nr. 22 m. 3.

PRZYJMĘ uczenice do nauki kroju i szycia. Aleja Wolności nr. 52 m. 1. 4479

DO WYNAJĘCIA jedno mieszkanie, nadające się na pracownię, lub składu. II Aleja nr. 37 u dozorcy. 2786

RADIO na prąd do sprzedania, ul. Sowińskiego 38/40, Wiadomość u dozorcy.

KUCHARZA poszukuje jadłodajnia „Zacisze", ul. Dąbrowskiego nr. 5. 2788

Na srebrnym ekranie

„Zabronione szczęście" (Kino „Eden") — Atmosfera i środowisko tego pięknego filmu, jak w pamiętnym „Potępieńcu", a więc: Dublin, rok 1921, zamachy i walki rewolucjonistów irlandzkich przeciw Anglikom o wolność Irlandii. Film naprowadza bliskie nam analogie podobnych walk o niepodległość Polski, nigdzie też chyba nie może być lepiej rozumiany. Dramat o bohaterstwie, miłości i poświęceniu zadzierzga się dokoła romantycznej przygody, opiewając miłość bojownika, ginącego za wolność Irlandii, i córki angielskiego dyplomaty, miłość krótką, jak życie motyla, tragiczną, a przecież tak piękną i może tym wznioślejszą, że była ona „zabronionym szczęściem" dla obojga, rozdzielonych murem obowiązków honoru, a wkońcu śmiercią. Film jest znakomicie wyreżyserowany i grany, zacie kawia i chwilami wzrusza. Z realizmem od warza sceny krwawych represyj, emocjonujących zamachów, obław i walk, wlewa przedziwną subtelność i poezję w duety miłosne, ma piękne zdjęcia, zwłaszcza kilka obrazów we mgle. Całość filmu, potraktowana z dużą ambicją artystyczną, ma godnych wykonawców przede wszystkim w osobach czołowej pary: Briana Aherne i Merle Oberon. On, podobny nieco do Gary Coopera również i sposobem gry skupionej powściągliwej — stwarza znakomitą postać młodego przywódcy powstania, ona o niepokojącej, zagadkowej urodzie gra z naturalnością i ekspresją rolę zakochanej, szlachetnej Angielki. Film wartościowy. — Nad program piękne zdjęcia z Polesia i tygodnik. (—j.).

ROZWOŻĄCEMU dam artykuł. Posiadający wózek otrzyma pracę, ul. Waszyngtona 28, „Pszczółka". 2765

SKLEP i dwa pokoje z kuchnią do wynajęcia. Kilińskiego nr. 10. 2769

SKLEP rzeźniczy z warsztatem i mieszkaniem do odstąpienia. — Wiadomość w „Renomie". 2780

SKLEP spożywczy w dobrym punkcie do sprzedania z powodu choroby, ul. św. Rocha nr. 9. 4470

SKLEP okazyjnie do sprzedania w dobrym punkcie, mieszkanie z wygodami. — Wiadomość Śląska nr. 6 Francuz. 4461

SKRADZIONE 2 weksle po zł. 500.— 1-szy z wystawienia Walentego Komendera, z żyrem Genowefy Kwapisz, 2-gi z wystawienia Komender Marii z żyrem Genowefy Jędras, unieważnia się. 2787

SPRZEDAM z powodu wyjazdu sklep wiejski, dobrze prosperujący. Al Wolności 12.

ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej wydaną na nazwisko Fornal Henryk, III-cia Aleja nr. 55.

POTRZEBNY podręczny szewcki. — Nowy Rynek 2. 4464

POSZUKUJĘ sublokatorki (ra). Kordeckiego 17, Ściborowska. 2753

Sprzedam płaszcz oficerski, nadający się dla pp. leśniczych oraz frak eleganck. Wiadomość Al. Wolności nr. 2, w firmie Kowalska. 2763

SPRZEDAM szafę, kredens kuchenny, krzesła i maszynę bębenkową i przyjmę na mieszkanie panią lub uczenice. Aleja 49 m. 26, parter. 2754

SPRZEDAM sklep spożywczy tanio. Wiadomość ul. 7-miu Kamienic nr. 11, Sieradzki Bronisław. 2741

POTRZEBNI woźnice do sprzedaży towarów, z kaucją 500 zł. Oferty własnoręczne do Sklepu „Gońca" pod „Kaucja". 4453

NIERUCHOMOŚĆ w dzielnicy fabrycznej, stan dobry, wolny plac do budowy, z powodu zmiany interesu sprzedam bardzo tanio. Wiadomość ul. Mała nr. 13, gospodarz. 4484

PANIENKA sympatyczna do obsługi gości, potrzebna. „Bar Literacki", Aleja nr. 43.

SPRZEDAM owocarnię w dobrym punkcie. — Wiadomość w „Renomie". 2777

PLAC do sprzedania. Rynek Wieluński nr. 38. 2758

NA MIESZKANIE przyjmę panów lub uczni. Krótka nr. 33 m. 1.

SPRZEDAM sklep spożywczy, ulica Warszawska nr. 47. 4457

STARSZY FELCZER Jan Gorodecki. II Aleja nr. 18. Telefon 10-23. — Posiada stale świeże lekarskie węgierskie pijawki. 4448

UNIEWAŻNIAM zagubiony weksel na sumę 180 zł., wystawiony in blanco przez Mariannę i Antoniego Kaczmarskich z Linowa dla Michała Janeczko. Michał Janeczko. 2779

WYCHOWAWCZYNI do dwoiga dzieci potrzebna. Zgłoszenia „Bar Literacki", II Aleja nr. 43.

WYNAJMĘ pokój z kuchnią i pojedyńcze. Wrzosowiak, koło ul. Olszowej, Juszczyk. 4475

Z POWODU choroby żony sprzedam sklep spożywczy dobrze prosperujący. Wesoła 31 Zawodzie. 4470

OFIARY ZŁOŻONE

w Redakcji „Gońca Częstochowskiego"

Na biednych do uznania ks. prałata Wróblewskiego: pozostałość od wieńca ś. p. Stefana Banarskiego z warsztatu mechanicznego fabr. „Stradom" zł. 9,80.

Kino-teatr „Stylowy" Tragedja tysięcy białych niewolnic zepchniętych na dno upadku w filmie obyczajowym **Droga do Rio** Tylko jedno przedstawienie w niedzielę o godz. 12.30 PORANEK **ROZKOSZNY CHŁOPAK**